

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Fertőendréd Község Önkormányzata

FERTŐENDRÉD, 2024 - 2029

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	6
Elhelyezkedés, forgalmi helyzet	6
A település története	6
Gazdaság.....	7
Népesedési folyamatok	7
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	12
A HEP helyzetelemző részének célja	12
A HEP intézkedési tervének célja	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása.....	14
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	20
2.2 A Helyi Esélyegyenlőségi Program térségi, társulási kapcsolatainak bemutatása	21
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	22
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	25
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	27
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	34
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	39
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete	43
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	43
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	48
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	49
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	51
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek, stb.)	51
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	57

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	57
4.4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	63
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	67
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	67
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bülcsoáde, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány, közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.).....	69
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	72
5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	72
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)	72
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben	73
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	74
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői	74
6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete	77
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	78
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	79
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	80
7.1. A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	80
7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	82
7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	83
8. Helyi partnerség, alkossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	86
9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága	87
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve	88
A HEP IT részletei	89
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	89
A beavatkozások megvalósítói	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Megvalósítás.....	97
Nyilvánosság.....	99
Kötelezettségek és felelősség.....	100
Érvényesülés, módosítás	101
Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Bevezetés

Fertőendréd Község Önkormányzata számára kiemelten fontos feladat az életminőség javítása a település lakosságának különböző társadalmi státuszban lévő csoportjai számára, amely a jobb életkörülmények megteremtésén, valamint általánosságban a település élhetőségének növelésén alapul. Fontos részét képezi ezen célok elérésének, hogy az önkormányzat az általa biztosított és működtetett szolgáltatások, illetve azok folyamatos fejlesztése révén segítse hozzá a lakosságot egy minőségi élethez, hangsúlyt helyezve arra is, hogy a szolgáltatások mindenki számára elérhetőek legyenek. A helyben tevékenykedő szereplőkkel – civil szervezetek, egyházak, helyi gazdasági szereplők – való hatékony és állandó kommunikáció és együttműködés – a pályázati lehetőségek terén is – ugyancsak kiemelten fontos a társadalmi integráció elősegítésében. Az önkormányzat elkötelezett olyan segítő vagy hátránykompenzáló programok indítása és működtetése irányában, amelyek a társadalom periferiájára szorult vagy veszélyeztetett csoportokat – idősök, egyedülállók, több gyermeket nevelők, nehéz anyagi helyzetben élő családok – célozzák. Az Európai Unió és a magyar társadalom elvárásaihoz hasonlóan alapértéknek és kötelezettségnek tekinti az egyenlő bánásmód elvének betartását és érvényesítését.

Az esélyegyenlőség területén 2011 óta megváltozott az önkormányzatok számára előírt feladatok tervezésének és végrehajtásának környezete, azonban az önkormányzatnak vannak jogszabályokból, korábban felvállalt szerződéses kötelezettségeiből vagy jövőbeli forráselérésre vonatkozó érdekeiből fakadó feladatai ezen a területen. Az európai uniós pályázati kiírások során általános, a horizontális szempontok szerinti elvárása a helyi esélyegyenlőségi program megléte. Az Ebtv. 31.§ (6) alapján: „A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.” Ezt is figyelembe véve Fertőendréd Község Önkormányzata a 2024-2029 közötti időszakra vonatkozóan helyi esélyegyenlőségi program elkészítése mellett döntött. Jelen program a megelőző időszakra vonatkozó dokumentumban lefektetett alapelvekre és feladatokra alapozva, valamint az esélyegyenlőséggel foglalkozó uniós irányelvekkel, és a nyomukban született hazai joganyagokkal összhangban készült, tekintettel az egyéb, az esélyegyenlőség biztosítását célzó helyi dokumentumokra is.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló, 2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentumot alapul véve, Fertőendréd Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés, illetve a szociális ellátás állami és nem állami intézményfenntartóira.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésével a település célkitűzése, hogy Fertőendréd rendelkezzen a vonatkozó, hatályos jogszabályoknak megfelelő aktuális, átfogó, a hosszú távú a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportokra fókuszáló esélyegyenlőségi programmal, amely figyelemmel van:

- a hátrányos helyzetű és védett tulajdonságú társadalmi csoportok helyzetére, szolgáltatásokhoz való hozzáférési esélyeikre,
- azokra a konkrét szempontokra és előírásokra, amelyeket az Európai Unió pályázatok hatályos Esélyegyenlőségi Útmutatói tartalmaznak.

A program két részből; helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll.

A helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Fertőendréd község problémáit, lehetőségeit és segítse elő a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását.

Az intézkedési terv a helyzetelemzés következtetései alapján feltárt problémákat megnevezve, azokhoz kapcsolódva meghatározza a HEP céljait, valamint az azok elérését szolgáló intézkedéseket, azokat esélyegyenlőségi területenként bemutatva. Meghatározza az elvárt eredményeket, a végrehajtás erőforrásait, ütemezését és felelőseit. Kitér az intézkedésekhez kapcsolódó fenntarthatósági kérdésekre is.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A település bemutatása

Elhelyezkedés, forgalmi helyzet

Fertőendréd község Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén, a Soproni járásban helyezkedik el. Földrajzilag a Nyugat-Magyarországi-peremvidék részét képező Sopron-Vasi-síkság Ikva-sík kistájához tartozik, az Ikva keresztülfolyik a településen.

Közúton az M85-ös számú gyorsforgalmi, illetve a 85-ös számú főközlekedési úton közelíthető meg, emellett közvetlen közúti összeköttetése van Fertőddel és Petőházával. A járásszékhely (Sopron) 28, a megyeszékhely (Győr) 47 perc alatt érhető el személygépjárművel a településről. A környező városok (Fertőd, Kapuvár, Sopron), illetve a megyeszékhely irányában az autóbusz-közlekedés sűrűsége kielégítőnek mondható. A település külterületén keresztülhalad a Győr-Sopron vasútvonal, viszont a település korábbi vasútállomása csak forgalmi kitérőként működik, a személyvonatok menetrend szerint nem állnak meg, így a legközelebbi vasútállomás 3 kilométerre, Petőházán található.

A település története

Fertőendréd első írásos említése 1348-ból származik. 1719-től kezdve az Esterházyak saját kezelésében volt, mint a süttöri uradalom része. Az úrbérrendezés által felállított keretek kedvezőtlen megmerevedését az irtásföldek állandó terjeszkedése enyhítette. 1818-ban azonban az uraság visszavette a jobbágyok százéves munkájának gyümölcsét. 1850 körül legelő elkülönítés során mintegy 600 kat. hold legelő került az úrbéresek kezére a telki adomány szántóin és rétjein kívül. A 18. században még csak a határ felét művelték. Az 1820-as években az 1767-ben megállított telkeket földarabolták, és új családoknak is juttattak jobbágytelkeket. Ezért Endréden a jobbágycsaládok mindegyike külön, saját telkén élt. A lakosság etnikai összetételén két esemény változtatott. Az Esterházyak 1540 körül menekült horvátokat telepítettek le oly nagy számban, hogy az őslakos magyarság beleolvadt a horvát-ságba. Az 1584 évi urbárium háromnegyed részben horvátok által lakottnak mutatja Endrédet. A horvát dűlőnevek használata arra enged következtetni, hogy horvátul beszéltek. A 18. század elejére tehető a német nemzetiségű lakosság betelepülése, viszont az asszimiláció, illetve a belső migráció következtében a század közepétől a magyar nemzetiségű lakosság alkotja a többséget.

Fertőendréd címere a katolikus Szent István templomot, valamint a település korábbi pecsétjét, illetve az Ikva-patakot jelképező kék-ezüst sávokat tartalmazza.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Gazdaság

Fertőendréd gazdasága hagyományosan a mezőgazdasági termelésen alapul. A település a Soproni borvidék része, határában jelentős szőlőültetvény található. A kereskedelem és a szolgáltatások kínálata a település méretéhez képest fejlettnak tekinthető. A helyi foglalkoztatási potenciál relatíve alacsony mértékű, a munkaerő jelentős mértékű kiingázása jellemző. Az ingázás elsődleges célpontjai belföldön Fertőd, Fertőszentmiklós és Sopron, viszont a legtöbb elingázó Ausztriában dolgozik. A 2011-ben Ausztriában dolgozók száma (26) 2022-re közel háromszorosára (77) növekedett; elmondható, hogy az aktív keresők mintegy negyede Ausztriában dolgozik.

A helyi gazdaságfejlesztési potenciál szempontjából fontos szerepet játszik a község határában kialakított iparterület, ahol az első betelepülő vállalkozás már megkezdte működését, jelenleg 23 főt foglalkoztatva. Ugyancsak kihasználható gazdaságfejlesztési céllal a vasútállomás közelében az önkormányzat tulajdonában lévő, iparvágánnyal rendelkező terület.

Népesedési folyamatok

Fertőendréd állandó népességének száma kismértékű növekedést – 2014 és 2023 között közel 7% - mutat az elmúlt tíz év folyamán. A népesség növekedése a pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető, az évi átlagosan 6 ezreléket kitevő természetes fogyás /1. ábra/ mellett a vándorlási különbözet átlagosan 9 ezreléknyi pozitívumot mutat /2. ábra/. Elmondható tehát, hogy Fertőendréd vonzó célpontnak tekinthető a beköltözők számára.

1. táblázat

Az állandó népesség számának alakulása, 2014-2023 (év végi adatok)

Év	Fő	Változás
2014	598	
2015	604	+1,0%
2016	604	0,0%
2017	616	+2,0%
2018	617	+1,1%
2019	628	+1,8%
2020	624	-0,6%
2021	632	+1,3%
2022	636	+0,6%
2023	638	+0,3%

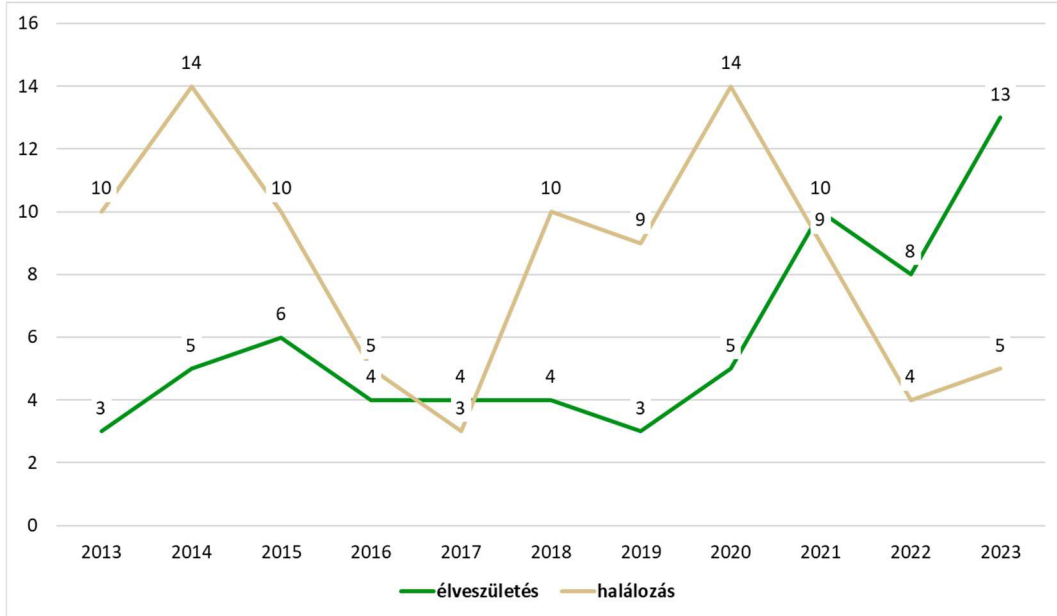
Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

1. ábra

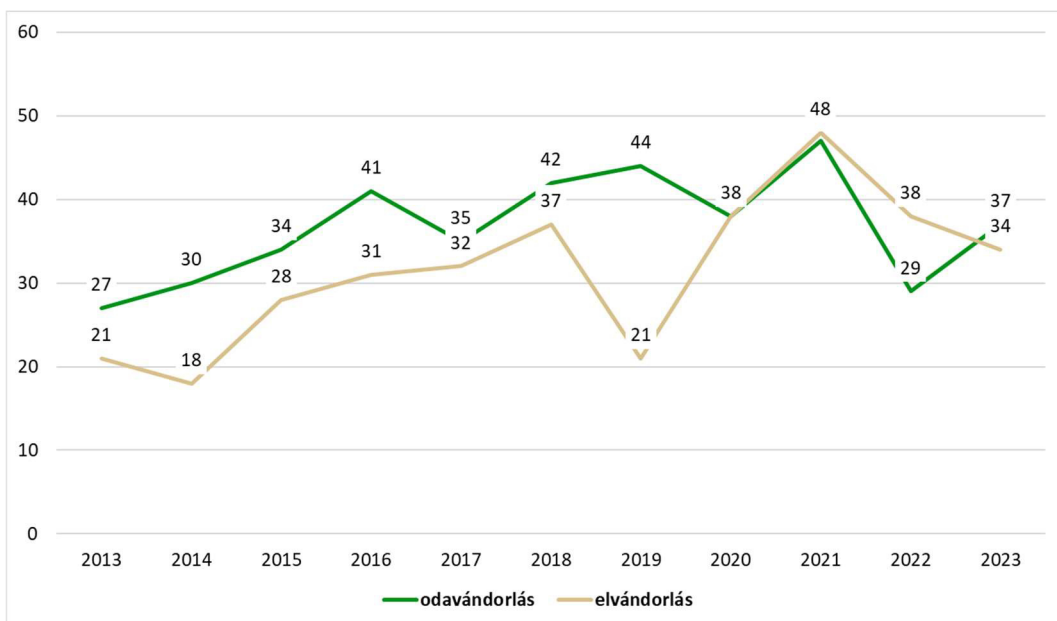
A születések és halálozások számának alakulása, 2013-2023

Forrás: KSH T-STAR

2. ábra

Az odavándorlások és elvándorlások számának alakulása, 2013-2023

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Az állandó népesség száma 2023-ban megegyezett a lakónépességével; 638 főt tett ki. A népesség nem és kor szerinti összetétele csak kis mértékben tér el a Soproni járás többi községének összesített adataitól, a fiatal felnőtt korosztályokban mutatva némi többletet /3. ábra/. A nemek aránya kiegyensúlyozott, jelentős eltérés a nők javára a 60 év feletti korosztályban mutatkozik.

2. táblázat

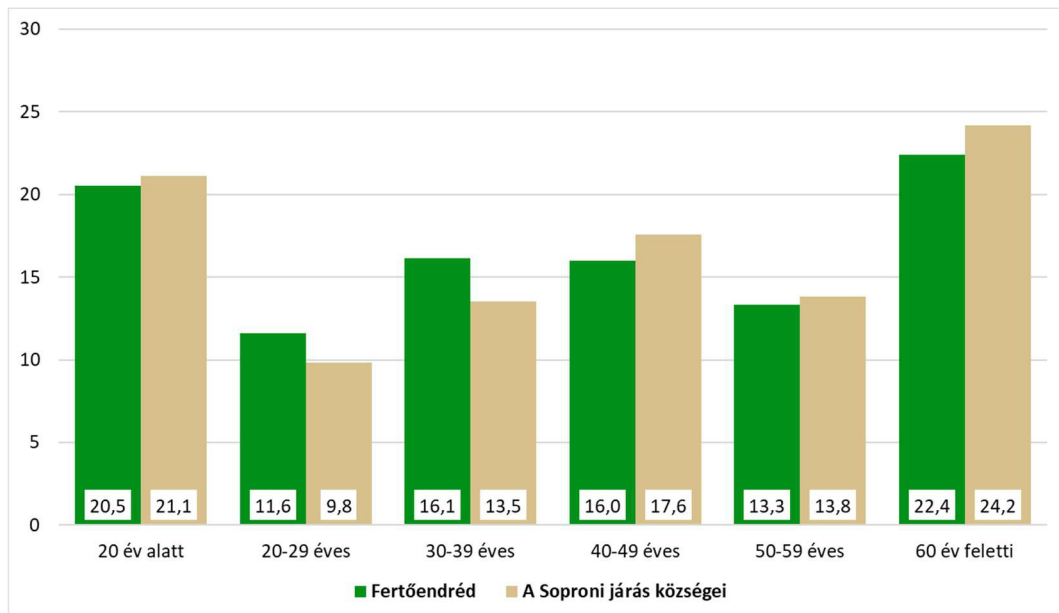
Az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlása, 2023

	fő			%	
	férfi	nő	összesen	férfi	nő
	317	321	638	49,7	50,3
0-19 éves	67	64	131	51,1	48,9
20-29 éves	37	37	74	50,0	50,0
30-39 éves	59	44	103	57,3	42,7
40-49 éves	55	47	102	53,9	46,1
50-59 éves	40	45	85	47,1	52,9
60 év feletti	59	84	143	41,3	58,7

Forrás: KSH T-STAR

3. ábra

A kor megoszlás alakulása a járás községeihez viszonyítva, 2023

Forrás: KSH T-STAR

A korszerkezet alakulását tekintve elmondható, hogy a népességösszetétel az elmúlt éveket tekintve kiegyensúlyozott képet mutat, az idős és a fiatal korosztály létszámának növekedése hasonló mértékű, ezáltal az elmúlt évtizedben az öregedési index mértéke stagnál /3. táblázat/. Ez a trend jelentős

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

mértékben eltér attól, amit országos, vagy akár megyei szinten tapasztalhatunk; mindkét esetben az öregedési index mértékének szignifikáns növekedése jellemző 2014 óta. Elmondható tehát, hogy Fertőendréd korszerkezete dinamikusnak tekinthető.

3. táblázat
Az öregedési index alakulása, 2014-2023

Év	65 év feletti népesség száma	14 év alatti népesség száma	Öregedési index
2014	94	81	116,0
2015	91	84	108,3
2016	95	80	118,8
2017	95	83	114,5
2018	96	82	117,1
2019	100	87	114,9
2020	101	90	112,2
2021	105	93	112,9
2022	110	94	117,0
2023	114	99	115,2

Forrás: KSH T-STAR

A népesedési folyamatok tekintetében összességében elmondható, hogy Fertőendrédre nem jellemző a gyors elöregedés, valamint a népesség elvándorlása, amely Magyarország vidéki térségeinek többségében általános problémának tekinthető.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segít abban, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra az élet bármely területén. Ez magában hordozza azt, hogy az esélyegyenlőtlenségek által hátrányosan érintett emberek hátrányai kompenzálásra kerüljenek, függetlenül életkoruktól, nemi hovatartozásuktól, etnikai identitásuktól, anyagi helyzetüktől, korlátozottságuktól vagy fogyatékoságuktól.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során azonosulunk Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” Valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében jelen program elsősorban az alábbi célcsoportokra koncentrál:

- mélyszegénységben, rossz anyagi körülmények között élők, romák
- gyermekek
- idősek
- nők
- fogyatékkal, korlátozottsággal élők

Az esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy Fertőendréd olyan településsé váljon, ahol senki sem kell a hátrányos megkülönböztetés bármely formájával szembesülnie, és minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fertőendréd Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célnak tekintjük a 321/2011. (XII. 27) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, illetve bemutassuk ezen csoportok helyzetét a településen. Fontos továbbá, hogy a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekintsük a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés jellegzetességeit, az abban mutatkozó esetleges akadályokat. Ezen jellemzők figyelembevételével határozzuk meg azokat a feladatokat és intézkedéseket, amelyek elősegítik, előmozdítják ezen csoportok esélyegyenlőségét.

Kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esély biztosítására
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére az Önkormányzat döntéseiben

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A HEP intézkedési tervének célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- döntésein keresztül kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén
- minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen
- rendelkezésre álló eszközeivel mindent megtesz annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását
- segíti, hogy a település lakosai nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül jogosultak legyenek igénybe venni valamennyi szolgáltatást és ellátást
- elutasít minden hátrányos megkülönböztetést és előítéletet
- elsődleges feladata a helyi társadalom zavartalan együttélésének biztosítása
- törekszik a szociális biztonság megteremtésére
- együttműködik az egyházzal, civil szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel
- ösztönzi a hátrányos helyzetűeket a közösség életében való részvételre

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program legfontosabb kereteit Magyarország Alaptörvénye határozza meg az alábbiakban:

Az Alaptörvény I. cikkének (1) és (2) bekezdései szerint „Az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.” illetve „Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait”. Az Alaptörvény II. cikke rendelkezik arról, hogy „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Az Alaptörvény XV. cikke az alábbiakról rendelkezik:

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Az Alaptörvény XXVI. cikke rendelkezik arról, hogy „Az állam – a működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében – törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek az alkalmazására.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete, illetve ennek 2021. 06. 30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös tekintettel a

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: Új Roma Stratégia (2019-2030), Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024), „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022; 2023-2024) Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025).

A kapcsolódó stratégiákat a 2. fejezet mutatja be röviden. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezethez, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Ebtv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebtv. 31. §-ába került át.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő személynek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén. A jelen esélyegyenlőségi programnak az alábbi intézkedéseket kell kiemelten vizsgálnia:

- az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése hogyan működik a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy ellenőrzött/támogatott intézmények és szolgáltatások vonatkozásában;
- a közoktatás területén a jogellenes elkülönítés/megkülönböztetés megelőzése érdekében tett intézkedések hogyan valósulnak meg;

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében tett lépések mennyire szolgálják az esélyegyenlőséget;
- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok munkaerő-piaci érvényesülése és foglalkoztatási esélye javítása érdekében tett intézkedések megfelelően segítik-e az esélyegyenlőség biztosítását;
- lakóhelyi és bármilyen szegregáció felszámolása érdekében tett intézkedések megoldják-e a szükséges integrációt;
- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok tagjainak bevonásával aktív részvételük biztosítása a velük kapcsolatos közügyekben és a döntéshozatalban milyen mértékben működik;
- az esélyegyenlőségi területek települési szinten történő összehangolása érdekében a különböző területek esélyegyenlőségi felelőseinek együttműködése megfelelő-e a célok eléréséhez.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózáspolitika alapdokumentumaként Magyarország kormánya az 1430/2011. (XII. 13.) számú kormányhatározattal fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát, majd annak frissítéseként az 1603/2014 (XI. 4.) számú kormányhatározattal a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.-t. 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030¹ (MNTFS 2030), amely a következő tíz évre határozza meg a felzárkózáspolitika fő irányait. Az MNTFS 2030 átfogó, a hátrányos helyzetű emberek élethelyzetén javítani kívánó szakpolitikai stratégia. Ernyőstratégiaként szolgál a releváns beavatkozási területekhez kapcsolódó stratégiai, valamint fejlesztés-módszertani dokumentumokhoz, megteremtve a stratégiák szélesebb kereteit, illetve azok összhangját, annak érdekében, hogy az ágazatközi megközelítések hatékonyabban érvényesüljenek.

Az MNTFS 2030 kapcsolódó stratégiai dokumentumainak tartalma és céljai az alábbiakban foglalható össze.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

A stratégia újszerű, diagnózis alapú megközelítést alkalmazva reflektál a romákat érintő kulcsproblémákra. Lényegi eleme a célzott segítség és beavatkozás, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fejlesztési eszközöket a helyben felmért problémákhoz, szükségletekhez kell igazítani. a megközelítés hatékony beavatkozást és forrásfelhasználást tesz lehetővé az érintett területeken. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek problémáira, sorsuk alakulására.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)²

¹ Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – elfogadva az 1619/2021. (IX. 3.) kormányhatározattal <https://szocialisportal.hu/wp-content/uploads/2023/03/MNTFS2030.pdf>

² Nemzeti Ifjúsági Stratégia – elfogadva a 88/2009. (X. 29.) OGY határozattal <https://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/ifjusaguy/nemzeti-ifjusagi/nemzeti-ifjusagi-strategia>

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A stratégia alapvető célja, hogy hosszú távon szabjon irányt az ifjúság életfeltételeinek javításához, keretként lehetőséget adva arra, hogy a tervezés céljai és irányai kormányzati ciklusokon átívelők legyenek. Átfogó célja az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítése.

A stratégia horizontális céljai:

- Az ifjúsági korosztályok társadalmi integrációjához szükséges környezet fejlesztése
- Az ifjúsági szakma és az ifjúsági civil szervezetek munkájának elősegítése
- Az ifjúsági korosztályok és közösségek érvényesülésének elősegítése

A stratégia specifikus céljai:

- Gyermekvállalás, család – A gyermekvállaláshoz és gyermekneveléshez szükséges társadalmi, gazdasági, mentális feltételek erősítése az ifjúság körében, a családi környezet kialakulásának és biztonságának segítése
- Önálló egzisztencia – A fiatalok munkavállalásának, otthonteremtésének elősegítése
- Esélyegyenlőség, szolidaritás – A kirekesztés, a kirekesztettség, a marginalizáció esélyeinek csökkentése, a társadalmi mobilitás lehetőségeinek bővítése
- Tanulás és környezete – Versenyképes tudás biztosítása és az önálló élethez szükséges kompetenciák fejlesztése
- Kulturális értékteremtés, kultúraközvetítés – A kulturális fogyasztás és a kultúrában való részvétel színvonalának javítása, a területi különbségek csökkentése, az infokommunikációs ellátottság javítása, az interkulturális környezetben való helytállás, együttműködés segítése
- Tudatosság és társadalmi integráció – Az ifjúsági korosztályok társadalmi és egyéni felelősségének, tudatosságának (egészség, fenntartható fejlődés stb.) fejlesztése, integrációjának segítése, közösségeik fejlesztése
- Civil társadalom – Az ifjúsági szolgáltató szervezetek feladatellátásban való részvételéhez szükséges feltételek megteremtése, az ifjúsági szervezetek és a korosztály tagjai tapasztalatainak bevonása, az ifjúság sajátos szempontrendszerének megjelenítése az állami döntéshozatalban
- Erőforrások és feltételek – Az ifjúság kezdeményezéseit és az ifjúsági szakma törekvéseit támogató, átlátható forráselosztási rendszer kialakítása és működtetése
- Ifjúságügy, ifjúsági szakma, ifjúsági munka – Az ifjúságpolitika, a gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítésének erősítése, az ifjúságsegítés és az ifjúsági szakma képzési portfóliójának és életpályamodelljének kidolgozása

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032)³

A stratégia elsődleges célja a gyermekszegénység csökkentése és a gyermekek esélyeinek javítása. Előírja, hogy egy generáció alatt a jelenlegi töredékére csökkentse a gyermekek és családjaik

³ „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia, 2007-2032 – elfogadva a 47/2007. (V. 31.) OGY határozattal - <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a07h0047.OGY>

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

szegénységi arányát, valamint felszámolja a kirekesztődés és a tartós rászorultság szélsőséges formáit. A célok elérését a szegénység és a társadalmi kirekesztődés újratermelődéséért felelős intézmények és mechanizmusok átalakítása szolgálja.

A stratégia átfogó céljai:

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életesélyeket romboló devianciák előfordulása.
- Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újratermelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalom életébe.

A stratégia kiemelt fejlesztési irányai:

- Foglalkoztatás, munkaerő-piaci helyzet javítása
- A gyermekes családok anyagi helyzetének javítását szolgáló ellátások fejlesztése
- Lakás, lakhatás feltételeinek, minőségének, biztonságának javítása
- A képességek kibontakoztatását, a sikeres iskolai pályafutást segítő intézmények és szolgáltatások, szegregáció megszüntetése
- A gyermekes családokat célzó személyes szolgáltatások és szakellátások fejlesztése
- Egészségesebb gyermekkor biztosítása

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)⁴

A stratégia elsődleges célja, hogy előmozdítsa a nemek társadalmi egyenlőségének megvalósulását, integrálva azt az állami közpolitika és az intézmények működésébe. A stratégia alapján 2023-ban elkészült A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021–2030) akcióterv, amelynek stratégiai céljai az alábbiak:

- A családi élet és munkavállalás összehangolásának támogatása
- A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony
- A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése, munkaerőpiaci részvétele

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022; 2023-2024)⁵

⁴ Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – elfogadva az 1004/2010. (I. 21.) Kormányhatározattal - <https://njt.hu/jogszabaly/2010-1004-30-22>

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A stratégia az időspolitika hosszútávú célkitűzéseit tartalmazza, kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politika irányvonalaihoz. Sok tekintetben javasol átfogó változtatásokat az idősek helyzetének javítása érdekében. Legfontosabb megoldandó problémának az idősek esélyegyenlőségének megteremtését tekinti.

A stratégia horizontális céljai:

- A társadalmi élet valamennyi területén az idősek szempontjainak figyelembevétele, a rendszer-szemlélet érvényesítése. Az idősödéssel kapcsolatos kutatások továbbfejlesztése, a tapasztalatok átadása és beépítése valamennyi szakpolitikába (mainstreaming).
- A már eddig is kialakult és működőképes, nemzetközi és hazai jó gyakorlatok összegyűjtése, elismert és támogatott továbbfejlesztése, valamint a tapasztalatok prioritásonként történő alkalmazása a cselekvési tervekben.
- A prioritások mentén horizontálisan átívelő cél a társadalmi nyilvánosság elérése, a legszélesebb körű folyamatos tájékoztatás, a nyílt kommunikáció és a partnerség elvének alkalmazása, valamint az idősödéssel kapcsolatban a minden korosztályt elérő és érintő szemléletformálás.

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)⁶

A stratégia célja a fogyatékossgal élők életkörülményeinek javítása, társadalmi integrációja és inklúziója, valamint esélyegyenlőségük biztosítása. Mivel a fogyatékossgal élő emberek gyakorlatilag az élet minden területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szintéren kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, ehhez pedig az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja.

A stratégia beavatkozási célterületei:

- Egészségügy: korai felismerés, diagnosztika; alap- és szakellátások; támogató technológiai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés: korai fejlesztés; köznevelés; szakképzés, felnőttképzés; felsőoktatás, életpálya
- Foglalkoztatás
- Szociális szolgáltatások és ellátások: fogyatékos személyeknek nyújtott szociális szolgáltatások; támogató szolgálatok
- Komplex rehabilitáció: diagnózis, minősítés; a rehabilitáció egyes területeinek fejlesztése; koordináció
- Önrendelkezés, önálló életvitel: támogatott döntéshozatal; lakhatás

⁵ Idősügyi Nemzeti Stratégia – elfogadva a 81/2009. (X. 2.) OGY határozattal - <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a09h0081.OGY>

⁶ Országos Fogytékosságügyi Program 2015-2025 – elfogadva a 15/2015. (IV. 7.) OGY határozattal - <https://www.parlament.hu/irom40/03586/03586.pdf>

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- Fogyatékos személyek és családjaik
- Közlekedés
- Sport, kultúra, turizmus
- Többszörösen veszélyeztetett csoportok: fogyatékos nők; fogyatékos gyermekek; többszörös fogyatékossgal élő emberek
- Hozzáférhetőség

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A 2000 fős népesség alatti települések helyi önkormányzatai számára törvényben előírt általános és ágazati koncepciók és stratégiák az alábbiak:

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. Fertőendréd költségvetési koncepcióiban és az ezek alapján meghatározott költségvetési rendeletekben foglaltatnak a HEP megvalósításához szükséges költségvetési előirányzatok, például a szociális kiadásokra, a civil szervezetek támogatására előirányzott összegek. A jelenleg érvényben lévő költségvetést az önkormányzat képviselőtestületének 7/2024. (II. 8.) határozata hagyta jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Fertőendréd jelenleg nem rendelkezik hatályos gazdasági programmal.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan terheléssel járjon. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetérté-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

sét (Mnkt. 24. §). Fertőendréd jelenleg nem rendelkezik az önkormányzat által készített hatályos köznevelés-fejlesztési tervvel.

Településterv – A 419/2021. (VII. 15.) kormányrendelet a települési fejlesztési és rendezési gyakorlat integrálásán keresztül egységes településterv elkészítéséhez határozza meg az elvi és tartalmi kereteket. Ez által a korábbi gyakorlat annyiban módosul, hogy a korábbi fejlesztési és rendezési alapdokumentumok (településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, településrendezési terv, helyi építési szabályzat, településképi rendelet) egységes szemléletben készülnek el, új terv készítésekor mind a fejlesztési, mind a rendezési eszközök felülvizsgálatával. Fertőendréd jelenleg hatályos településrendezési tervvel, amelyet a 78/2022. (VIII. 16.) önkormányzati határozat, valamint a 9/2022. (VIII. 26.) önkormányzati rendelet hagyott jóvá. A helyi építési szabályzat és a szabályozási terv jóváhagyása az 1/2022. (I. 7.) önkormányzati rendelettel történt.

2.2 A Helyi Esélyegyenlőségi Program térségi, társulási kapcsolatainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire (lásd: Mötv. 93. §).

Fertőendréd a Soproni járásban helyezkedik el, a járást 39 település alkotja. Összességében nem tekinthető hátrányos helyzetű térségnek, azonban elmondható, hogy az esélyegyenlőség szempontjából kiemelten kezelendő célcsoportok jelenléte, illetve az esélyegyenlőséggel kapcsolatos problémák jelenléte a településeken nem tekinthető egyenletesnek. Ebből kifolyólag egységes térségi stratégia készítése és alkalmazása nem lehetséges, az egyes települések a felmerülő problémák függvényében, illetve a helyi sajátosságok, illetve a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével igyekeznek kielégíteni a célcsoportok igényeit.

A járás településeinek többségét a Sopron-Fertőd Kistérség Többcélú Társulás átalakulása során megalakított Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás fogja össze, melynek 28 tagtelepülése között megtalálható Fertőendréd is. A társulás tevékenysége az alábbi feladatkörökre terjed ki:

- óvodai nevelés
- szociális ellátás
- egészségügyi ellátás
- család-, gyermek és ifjúságvédelem

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- közművelődési tevékenység
- gazdaság- és turizmusfejlesztés, idegenforgalom
- belső ellenőrzés
- területfejlesztés
- társszervekkel és hatóságokkal való koordinált együttműködés szervezése
- főépítési feladatok ellátása

Bizonyos egészségügyi és szociális feladatok ellátását Fertőendréd térségi társulások útján, településközi partnerségben látja el. Ezek közül kiemelendő a Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ szerepe, amely a család és gyermekjóléti feladatok ellátása mellett a házi segítségnyújtást is biztosítja a településen élők számára. A társulásban megvalósuló szolgáltatások részletesebb bemutatása a releváns célcsoportokat bemutató fejezetekben kerül sorra.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez szükséges információk az önkormányzat rendelkezésére állnak. A szekunder statisztikai adatok összegyűjtése az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer releváns adatbázisaiból (KSH T-STAR, NAV SZJA, NAV TA, BM KF, GeoX, MÁK, OH, PM), az Integrált Közszolgáltatási Információs Rendszerből (IKIR), a Szociális Ágazati Információs rendszerből (SZÁIR), valamint a Magyar Államkincstár törzskönyvi adatbázisából történt. Ezen túl bizonyos, központi adatgyűjtésbe nem bevont kvantitatív adatkörök esetében felhasználtuk az önkormányzat saját nyilvántartásait, illetve egyedi adatgyűjtést végeztünk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon mintegy 1,2 millió ember él a szegénységi küszöb alatt, a súlyos anyagi és szociális deprivációban élők száma az egymilliót közelíti. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szak-képzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- aktív korú inaktívak,
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

E terület vonatkozásában fontos áttekinteni azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Az Ebktv. 8. § meghatározása szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek olyan rendelkezések minősülnek, amelyek egy adott személy vagy csoport alábbi jellemzői alapján érvényesítenek kedvezőtlenebb bánásmódot:

- nem
- faji hovatartozás
- bőrszín
- nemzetiség
- nemzetiséghez való tartozás
- anyanyelv
- fogyatékoság
- egészségi állapot
- vallási vagy világnézeti meggyőződés
- politikai vagy más vélemény
- családi állapot
- anyaság, terhesség vagy apaság
- szexuális irányultság
- nemi identitás

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- életkor
- társadalmi származás
- vagyoni helyzet
- foglalkoztatási jogviszony jellege
- érdekképviselőhöz tartozás
- egyéb helyzet, tulajdonság vagy jellemző

Fertőendréd Község Önkormányzata úgy, ahogy általánosságban, a szociális tartalmú rendeletalkotásban is szem előtt tartja az egyenlő bánásmód elveinek alkalmazását. A közcélú foglalkoztatás, közmunka-programokba való integráció terén előnyben kívánja részesíteni a fenti kritériumoknak megfelelő mélyszegénységben élőket, valamint törekszik arra, hogy biztosítsa számukra a részvétel lehetőségét munkaerőpiaci integrációs kezdeményezésekben, valamint a foglalkoztatást elősegítő képzési programokban.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység, mint szociológiai fogalom számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség, okai között szerepelnek többek között társadalmi és kulturális deficitek, szocializációs hiányosságok, alacsony, vagy már nem piacképes iskolai végzettség, munkanélküliség, rossz mentális és egészségi állapot, családok viszonylag magas gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg legjellemzőbb módon a különbségeket. Az alacsony jövedelműek bevételeinek jelentős része származik a pénzbeli szociális juttatások rendszeréből (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, időskorúak járadéka, egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatás, települési támogatás).

A jövedelmi szegénység vizsgálatában, a szegénységben élők számának, arányának meghatározásában két alapvető megközelítésmódot különböztethetünk meg. Az abszolút szegénység fogalma az alapvető szükségletek kielégítésére való képességből indul ki. Ennek megfelelően az abszolút szegénység bevett mérőszáma a létminimum értéke, amely az ezen szükségletek kielégítéséhez szükséges összeget állapítja meg. Magyarországon hivatalosan 1968-tól számítanak létminimumot, viszont 2014-től nem publikálja az adatot a Központi Statisztikai Hivatal, illetve új számítási módszert sem vezettek be. Az alternatív számítások szerint az egy fogyasztási egységre (egyfős aktív korú háztartás) számított létminimum értéke 2020-ban 124 820 forint volt. A becslések alapján 2020-ban az ország lakosságának mintegy 30%-a élt olyan háztartásban, amelynek jövedelme nem érte el a létminimumot.

A másik megközelítésmóddal a relatív szegénység fogalmát írjuk le, amely az adott társadalmi körülmények közötti méltányos életszínvonal elérésére való képesség hiányát jelenti. A relatív szegénységhez kapcsolódó számítási módszer a szegénységi küszöb meghatározása, amely a mediánjövedelem 60%-ában határozható meg. Ezen számítási módszer alapján Magyarországon a szegénységi küszöb alatt élők aránya 2022-ben 13% volt.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Nem állnak rendelkezésre olyan jövedelemfelvételi adatok, amelyek segítségével pontos képet tudnánk adni a létminimum, illetve a szegénységi küszöb alatt élők arányáról Fertőendrédén. Az 1 millió forint alatti adóköteles jövedelemmel rendelkezők adózókon belüli aránya az elmúlt tíz évet tekintve csökkenő tendenciát mutat, 2022-ben 23%-ot tesz ki /3.1.1 táblázat/.

3.1.1 táblázat

1 000 000 forint alatti jövedelemmel rendelkezők aránya, 2013-2022

év	SZJA adófizetők száma	SZJA adófizetők 1 000 000 Ft alatti sávban	
	fő	fő	%
2013	298	99	33,2
2014	318	112	35,2
2015	313	104	33,2
2016	339	110	32,5
2017	343	116	33,8
2018	342	107	31,3
2019	298	66	22,2
2020	293	71	24,2
2021	311	79	25,4
2022	312	72	23,1

Forrás: NAV SZJA

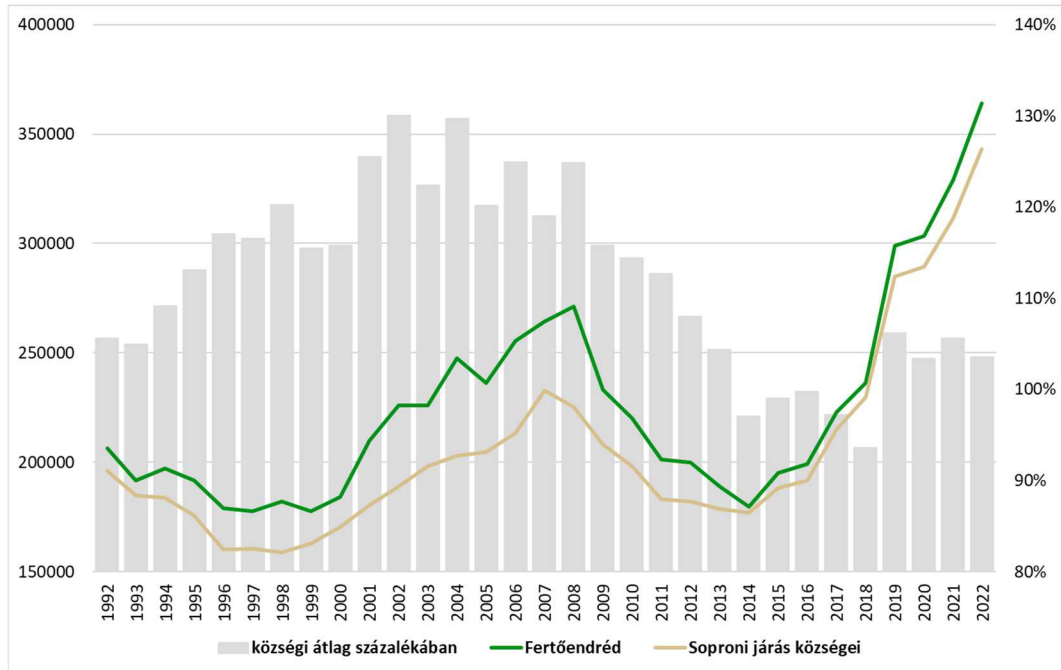
A teljes jövedelemtömegre vetített adatok azt mutatják, hogy Fertőendrédén az egy adófizetőre jutó összes belföldi jövedelem 2022-ben az országos átlag 87,3, illetve az országos községi átlag 103,5 százaléka volt. A jövedelemszint 6,1 százalékkal haladja meg a Soproni járás községeinek átlagát, a 2010-es évek közepétől ez az eltérés növekvő trendet mutat. Az országos községi átlaghoz viszonyított pozitív eltérés mértéke a 2010-es évek elejétől szignifikánsan csökkent, de ebben döntő szerepet játszik a külföldi – elsősorban ausztriai – munkavállalás növekvő aránya /3.1.2 ábra/.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.1.2 ábra

Egy főre jutó jövedelem Fertőendrédén és a Soproni járás községeiben, Ft, fogyasztói árindexsel normálva 1992-es bázison, 1992-2022

Forrás: NAV SZJA, KSH STADAT

A jövedelmi helyzetet tekintve tehát összességében elmondható, hogy a szegénységben élők aránya alacsony a településen.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A fejezetben található táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Általánosságban elmondható, hogy a munkanélküliség szempontjából Fertőendréd a kedvezőbb helyzetű települések közé tartozik mind országos, mind pedig térségi összevetésben /3.2.1 ábra/. A munkanélküliségi ráta alakulása az elmúlt évtizedben követte az országos trendeket, viszont jóval alacsonyabb jellemző értékekkel. Látható, hogy a koronavírus-járvány az átlagosnál negatívabban érintette a település foglalkoztatási helyzetét – ebben is jelentős szerepe volt a külföldön munkát vállalók nagy számának – de a 2020-as évet követően gyors visszarendeződés volt tapasztalható.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

a., foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

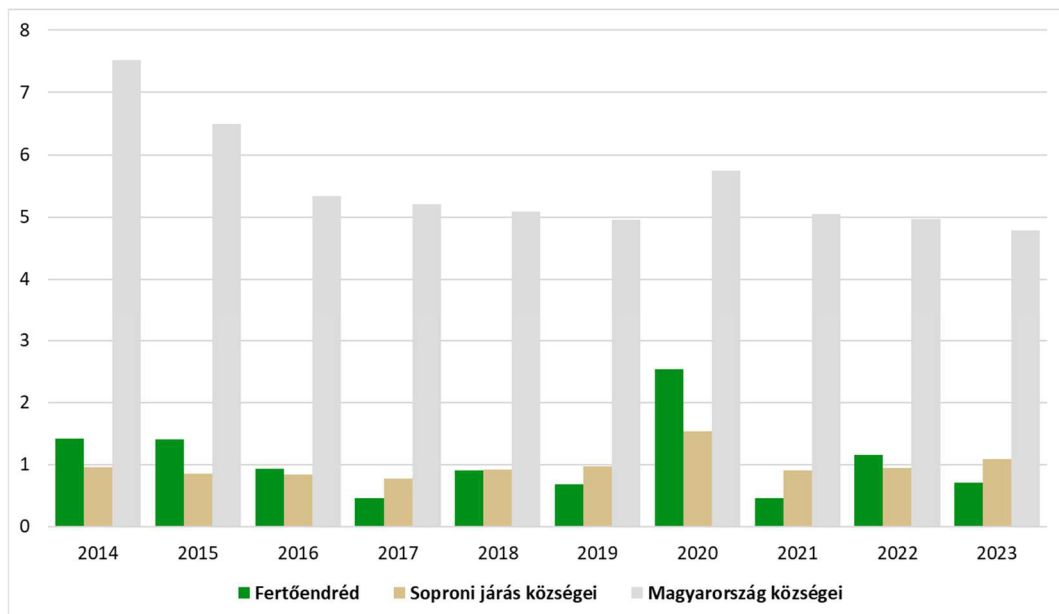
3.2.1 táblázat
Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 2014-2023

év	15-64 év közötti népesség			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	férfi	nő	összesen	férfi		nő		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2014	213	210	423	3	1,4	3	1,4	6	1,4
2015	213	216	429	3	1,4	3	1,4	6	1,4
2016	215	214	429	2	0,9	2	0,9	4	0,9
2017	221	217	438	1	0,5	1	0,5	2	0,5
2018	225	214	439	2	0,9	2	0,9	4	0,9
2019	224	217	441	3	1,3	0	0,0	3	0,7
2020	222	211	433	7	3,2	4	1,9	11	2,5
2021	225	209	434	2	0,9	0	0,0	2	0,5
2022	223	209	432	2	0,9	3	1,4	5	1,2
2023	220	205	425	1	0,5	2	1,0	3	0,7

Forrás: KSH T-STAR

3.2.1 ábra

A munkanélküliségi ráta alakulása térségi és országos összehasonlításban, 2014-2023

Forrás: KSH T-STAR

A munkanélküliségi adatok azt mutatják, hogy Fertőendréd kedvező helyzetben van a foglalkoztatottság tekintetében. A nyilvántartott álláskeresők száma 2023 év végén 3 volt, ami 0,5%-os munkanélküliségi rátának felel meg /3.2.1 táblázat/. A munkanélküliségi ráta tekintetében a 2010-es évek köze-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

pétől csökkenés mutatkozik, 2020 után kissé hektikussá válik a trend. A munkanélküliségi ráta nemek közötti eltérései nem számottevők.

3.2.2 táblázat
Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoport szerint

nyilvántartott álláskeresők		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		6	6	4	2	4	3	11	2	5	3
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
21-25 év	fő	1	3	0	0	0	1	1	0	0	0
	%	16,7	50,0	0,0	0,0	0,0	33,3	9,1	0,0	0,0	0,0
26-30 év	fő	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3
31-35 év	fő	1	3	2	0	0	0	2	0	0	0
	%	16,7	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	18,2	0,0	0,0	0,0
36-40 év	fő	3	0	1	0	0	0	1	0	1	0
	%	50,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	20,0	0,0
41-45 év	fő	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	25,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46-50 év	fő	1	0	0	1	1	1	5	0	0	1
	%	16,7	0,0	0,0	50,0	25,0	33,3	45,5	0,0	0,0	33,3
51-55 év	fő	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0
56-60 év	fő	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 év felett	fő	0	0	0	0	0	1	2	2	2	1
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	18,2	100,0	40,0	33,3

Forrás: PM MN

A nyilvántartott álláskeresők életkor szerinti megoszlása az alacsony esetszámok miatt nem hordoz relevanciát a program tervezése szempontjából.

3.2.3 táblázat
A tartós munkanélküliek aránya

év	nyilvántartott álláskereső			180 napnál régebben nyilvántartott álláskereső					
	fő			fő			%		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
2014	3	3	6	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2015	3	3	6	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2016	2	2	4	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2017	1	1	2	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2018	2	2	4	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2019	3	0	3	1	0	1	33,3	0,0	33,3
2020	7	4	11	2	0	2	28,6	0,0	18,2
2021	2	0	2	2	0	2	100,0	0,0	100,0
2022	2	3	5	2	0	2	100,0	0,0	40,0
2023	1	2	3	1	0	1	100,0	0,0	33,3

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendrédén az elmúlt évtizedben alacsony volt a tartós munkanélküliek száma, egyik évben sem haladta meg a 2-t.

3.2.4 táblázat
Pályakezdő álláskeresőik száma és aránya

év	18-29 évesek száma			nyilvántartott pályakezdő álláskeresőik száma					
	férfi	nő	összesen	férfi		nő		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2014	51	51	102	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2015	52	54	106	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2016	50	54	104	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2017	51	54	105	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2018	51	52	103	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2019	51	49	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2020	49	50	99	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2021	44	51	95	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2022	46	44	90	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2023	43	46	89	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

A pályakezdő munkanélküliek száma és aránya tartósan alacsony Fertőendrédén, az elmúlt tíz évben nem volt pályakezdő álláskereső a településen.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

b., alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A településen a legfeljebb 8 általánost végzett népesség aránya nem tekinthető magasnak; a 2022. évi népszámlálás adatai alapján a 7 éves és idősebb korú népesség 24,9 százaléka sorolható ebbe a kategóriába, amely szignifikánsan alatta marad az országos községi átlagnak (31,7%).

Mivel a munkanélküliség mértéke általánosan alacsony, ezért a foglalkoztatottság és iskolai végzettség kapcsolatának elemzése nem releváns a program szempontjából; a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma Fertőendrédén az elmúlt évtizedben nem haladta meg a 3 főt.

c., közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony olyan speciális formája, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen. A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresői átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Célcsoportja elsősorban a járási hivatalban regisztrált álláskeresői, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.

Az egységes közfoglalkoztatás rendszerének jogi alapját a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény teremtette meg, ez a törvény a közfoglalkoztatás rendszerének legfőbb szabályozója. A közfoglalkoztatási törvény vezette be a közfoglalkoztatási jogviszony intézményét. A jogviszony e speciális formájára alkalmazandók a Munka Törvénykönyvének (Mt.) rendelkezései, de a közfoglalkoztatási törvényben meghatározott eltérések figyelembevételével. A törvény 1. §-ának (2) bekezdése értelmében „közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely a közfoglalkoztatási törvény által meghatározott feladat, törvény által előírt állami feladat, helyi önkormányzatok kötelező vagy önként vállalt feladata, a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt szintén kötelező vagy önként vállalt feladat, továbbá közösségi célokat, közösségi szükségletek kielégítését szolgáló feladat (például: egészségmegőrzési, szociális, oktatási, kulturális, természet- és környezetvédelmi célokat szolgáló feladatok), valamint olyan Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását célzó feladat, melynek ellátására a törvény nem ír elő sem közalkalmazotti, sem közszolgálati, sem kormányzati szolgálati jogviszonyt”.

Az elmúlt években közfoglalkoztatási programban részt vettek száma a településen alacsony, 1-2 fő (3.2.5 táblázat). Fertőendréd Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a közfoglal-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

koztatásban részt vevők esetében aktívan ösztönözze a munkaerő-piaci reintegrációt, az önkormányzat ezen tevékenysége sikeresnek tekinthető ezen a téren.

3.2.5 táblázat
Közfoglalkoztatás és aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök

Év	Közfoglalkoztatottak	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak
2014	2	n. a.
2015	2	n. a.
2016	2	n. a.
2017	2	n. a.
2018	1	4
2019	1	1
2020	0	5
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: BM; KSH T-STAR

d., a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs vagy egyéb tényezői

A megyei és járási foglalkoztatási centrumok elérhetősége közúton kielégítő; a tömegközlekedési kapcsolatokat elsődlegesen az autóbusz-közlekedés biztosítja.

3.2.6 táblázat
A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusz- szal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való meg- közelíthe- tőség	átlagos utazási idő kerékpá- ron
Legközelebbi centrum (Kapuvár)	10	22	22	0	-	nem	-
Járasközpont (Sopron)	30	25	61	0	-	nem	-
Megyeszékhely (Győr)	45	16	100	0	-	nem	-

Forrás: egyedi adatgyűjtés

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

e., fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés

A fiatalok foglalkoztatását elősegítő programokat, képzéseket elsősorban a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltségén keresztül tudják igénybe venni az erre rászorulóknak. Ugyancsak fontos ebben a tekintetben megemlíteni a Nyitott Kapu-vár Család és Karrierpont tevékenységét, amely képzéseket szervez, kiemelt célcsoportként kezelve a nőket. A 3.2.2 és a 3.2.4 táblázat adataiból látható, hogy a munkanélküliség nem merül fel számottevő problémaként a fiatal korosztályokban.

f., munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Az előző pontban felsorolt szereplők és szolgáltatások mellett fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat proaktív módon igyekszik előmozdítani a település lakóinak helyben való foglalkoztatását, illetve munkaerő-piaci integrációját. Ebbe egyrészt beletartoznak azok a tájékoztató és képzést nyújtó rendezvények, amelyek a településen valósulnak meg. Másrészt az önkormányzat különböző pályázatainak megvalósítása során próbál foglalkoztatási lehetőséget biztosítani a helyben élőknek. Ennek során előnyt élveznek a több kiskorú gyermeket nevelő anyák. Fertőendrédén nincs általános iskolai felnőttképzés, illetve egyéb formájú felnőttoktatás, az ilyen jellegű képzések a járásszékhelyen érhetők el.

g., a mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen kis számban élő mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kap a közfoglalkoztatási program.

h., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzatnak a foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása.

i., digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

Az önkormányzat külön erre irányuló programokban nem vett részt, illetve specifikusan ilyen célú pályázata nincs. Mivel azonban az elektronikus ügyintézés egyre több területen (adminisztratív feladatok, de pénzügyi és kereskedelmi szolgáltatások is) jelenik meg, az ilyen irányú kompetenciafejlesztés fontos minden korosztály számára.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális támogatásról szóló 1993. évi III. törvény a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

a., pénzbeli ellátások

Az Szt. 25. § (3) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi pénzbeli ellátásokat biztosítja:

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- ápolási díj, kiemelt ápolási díj, emelt összegű ápolási díj,
- gyermekek otthongondozási díja

Fertőendrédén a pénzbeli szociális ellátásokban részesülők aránya az elmúlt évtizedben elenyésző volt, a különböző támogatási formák tekintetében egy-egy eset fordult elő (3.3.1 táblázat).

3.3.1 táblázat

Pénzbeli szociális ellátásokban részesülők száma az Szt. 25. § (3) bekezdése alapján

év	Időskorúak járadéka	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	Ápolási díj	Gyermekek otthongondozási díja
2014	0	n. a.	0	n. a.
2015	0	0	n. a.	n. a.
2016	0	0	0	n. a.
2017	0	1	0	n. a.
2018	0	1	1	n. a.
2019	0	1	0	1
2020	0	1	0	1
2021	0	1	1	1
2022	0	1	1	1

Forrás: KSH T-STAR

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. A rendszeres szociá-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

lis segély 2015-től a központi költségvetés hatáskörébe került át. 2014 óta a településen egyik támogatási eset sem fordult elő (3.3.2 táblázat).

3.3.2 táblázat

Aktív korúak ellátásában és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma

év	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás		Azoknak a száma, akik az FHT jogosultságtól elestek	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2014	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2015	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2016	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2017	0	0,0	0	0,0	0	0
2018	0	0,0	0	0,0	0	0
2019	0	0,0	0	0,0	0	0
2020	0	0,0	0	0,0	0	0
2021	0	0,0	0	0,0	0	0
2022	n. a.	n. a.	0	0,0	0	0
2023	n. a.	n. a.	0	0,0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

b., természetbeni juttatások

Az Szt. 47. § (1) bekezdése alapján a járási hivatal az alábbi pénzbeli ellátásokat biztosítja:

- közgyógyellátás (alanyi, illetve normatív),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma a helyzetelemzés későbbi fejezetében a 3.6.2 táblázatban található.

c., munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- munkaközvetítés.

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §-alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató. Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén. Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3.3 táblázat

Álláskeresői támogatásban részesülők száma

Év	15-64 év közötti lakónépesség száma	Segélyben részesülők száma	Segélyben részesülők aránya
2014	423	4	0,9
2015	429	4	0,9
2016	429	0	0,0
2017	438	2	0,5
2018	439	4	0,9
2019	441	3	0,7
2020	433	8	1,8
2021	434	2	0,5
2022	432	5	1,2
2023	425	3	0,7

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.3.4 táblázat
Álláskeresési járadékban részesülők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2014	6	4	66,7
2015	6	2	33,3
2016	4	2	50,0
2017	2	1	50,0
2018	4	2	50,0
2019	3	2	66,7
2020	11	5	45,5
2021	2	0	0,0
2022	5	4	80,0
2023	3	0	0,0

Forrás: PM MN

d., önkormányzati támogatások

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Fertőendréd Község Önkormányzata 5/2021. (VI. 14.) rendeletében szabályozza az általa biztosított egyes szociális ellátásokat. Az egyes pénzbeli és természetbeni ellátások az alábbiak:

Települési támogatás: elsősorban lakásfenntartási kiadásokban nyújtott segítségként kérelmezhető, összege az egy főre jutó jövedelem, a lakás nagysága és a lakásban élők száma alapján kerül megállapításra, havi összege minimum 1 000, maximum 3 000 forint.

Rendkívüli települési támogatás: a támogatást elsősorban alkalmi többletkiadásokban (elemi kár, baleset, gyógykezelés, betegség miatti jövedelemkiesés, nyugdíjjogosultság megállapításának elhúzódnása, iskoláztatás, gyermek hátrányos helyzete) nyújtott segítségként biztosítja az önkormányzat; legkisebb összege 2 000, legmagasabb összege 50 000 forint.

Települési támogatás temetéshez: az önkormányzat 50 000 forint temetési segílyt biztosít azon igénylők számára, akik a rendeletben meghatározott jövedelmi kritériumnak megfelelnek.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Nyugdíjasok települési támogatása: az önkormányzat évente egy alkalommal élelmiszer vásárlási utalvány formájában biztosít támogatást azoknak a nyugdíjasoknak, akik a rendeletben meghatározott jövedelmi kritériumnak megfelelnek. A támogatás összege 5 000 forint.

Letelepedési támogatás: a településen való letelepedést tervezők számára az önkormányzat egyszeri támogatást nyújt, amelyet a rendeletben meghatározott jövedelmi kritériumoknak megfelelő igénylők nyújthatnak be. A támogatás összege 50 000 forint.

Újszülöttek családjának támogatása: az önkormányzat az újszülöttek családja részére egyszeri támogatást biztosít azon családoknak, amelyek a rendeletben meghatározott jövedelmi kritériumoknak megfelelnek. A támogatás összege 50 000 forint.

Természetbeni szociális ellátás: az önkormányzat az igénylők számára természetbeni juttatásként tűzifát biztosít azon rászorulóknak, akik a lakás fűtését vegyes tüzeléssel oldják meg, illetve megfelelnek a rendeletben meghatározott jövedelmi kritériumnak. A szociális tűzifa mennyisége minimálisan 3, maximálisan 6 erdei m³.

Köztemetés: a köztemetés elrendelését az Sztv. 48. §-a szabályozza.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A személyes gondoskodáshoz kapcsolódó támogatási formák Fertőendrédén az alábbiak:

Étkeztetés: a szociálisan rászorultak (alacsony jövedelemmel rendelkező nyugellátásban részesülők, illetve azok, akik egészségi állapotuk miatt nem tudják biztosítani a meleg étkezést maguk számára) részére az önkormányzat legalább napi egyszeri meleg étkezést biztosít. Az étkezés biztosítása térítési díj ellenében történik.

Házi segítségnyújtás: Fertőendréd Község Önkormányzata házi segítségnyújtás keretében gondoskodik a Szt. 63. §-ában meghatározott jogosulti körről a gondozási szükséglet vizsgálata alapján. Az önkormányzat a házi segítségnyújtást a Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ útján biztosítja.

Családsegítés: a családsegítéssel kapcsolatos feladatokat az Sztv. 64. § (1) bekezdése határozza meg. Az önkormányzat társulási megállapodás alapján a Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ útján biztosítja ezen feladatokat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Ugyancsak a személyes gondoskodás körébe tartozik a településen működő falugondnoki szolgálat.

Az étkeztetés és a házi segítségnyújtás támogatási eseteivel kapcsolatos adatok a 6.3 fejezetben találhatóak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

A lakhatási szegregációról ld. a 3.5. pontot.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembevétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

Az elégtelen lakhatási körülményekkel jellemezhető lakás meghatározásához a következők nyújtanak segítséget:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

- a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen.
- alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás stb.);
- megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
- lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés stb.);
- biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai stb.);
- elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybevételét);
- kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknél meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

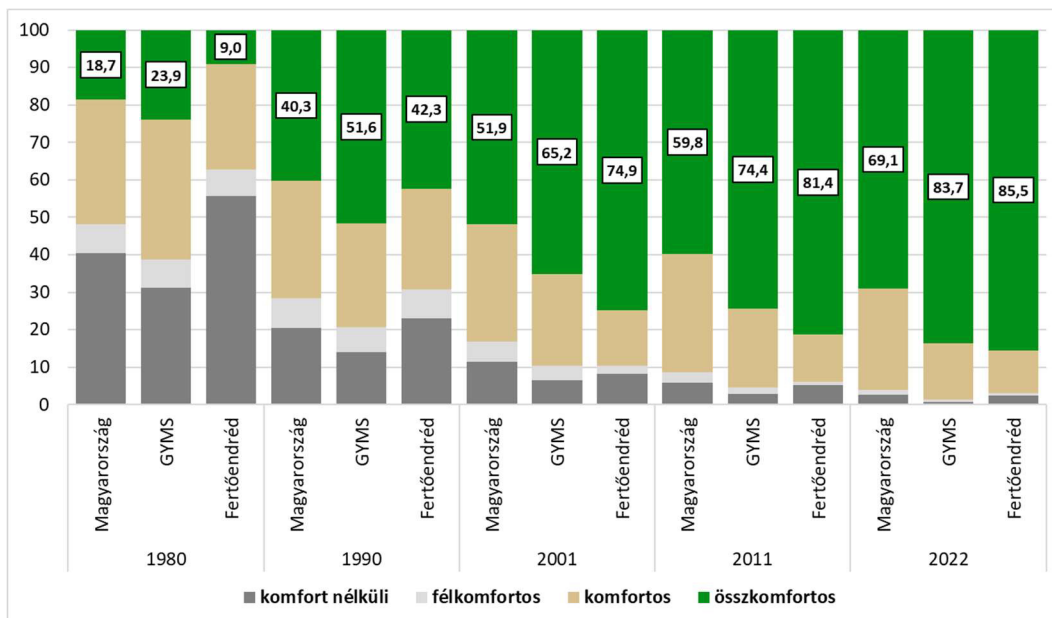
Fertőendréd a lakások komfortfokozatát és felszereltségét tekintve kedvező helyzetben van, a településen nem található szükséglakás, illetve az összkomfortos lakások aránya szignifikánsan meghaladja az országos átlagot (3.4.1. ábra). A lakások túlnyomó többsége be van kapcsolva a közüzemi ivóvíz- és szennyvízhálózatba (3.4.1. táblázat).

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.4.1 táblázat

A lakásállomány komfortfokozat szerint, %, 1980-2022

Forrás: KSH Népszámlálás

3.4.1 táblázat

Lakásállomány

Év	Lakásállomány, db	Épített lakások száma, db	Épített lakások száma 1 000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya, %	Közüemi szennyvízgyűjtő hálózatba bekapcsolt lakások aránya, %	Közüemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya, %
2014	252	1	4,0	19,0	78,6	93,3
2015	252	0	0,0	19,0	79,0	92,9
2016	252	0	0,0	19,0	80,6	93,3
2017	252	0	0,0	19,0	81,7	93,7
2018	254	2	7,9	18,9	82,7	94,1
2019	254	0	0,0	18,9	87,8	94,9
2020	256	2	7,8	18,8	88,3	94,1
2021	256	0	0,0	18,8	88,7	95,7
2022	255	0	0,0	13,7	90,2	97,6
2023	256	1	3,9	13,7	n. a.	n. a.

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

a., bérlakás-állomány

A településen a lakások száma az elmúlt tíz év tekintetében nem mutat jelentős változást. Bérlakások és szociális bérlakások nincsenek a településen.

b., szociális lakhatás

Nem releváns a településen.

c., egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem található ilyen lakóegység a településen.

d., elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek

Nem releváns a településen.

e., lakhatást segítő támogatások

Ebbe a körbe tartozik a fentebb említett letelepedési segély, illetve a lakásfelújítást célzó önkormányzati támogatás. Ugyancsak nagyrészt a lakhatással kapcsolatos anyagi nehézségek enyhítését szolgálja a települési támogatás, amelynek eseteit a 3.3.5 táblázat tartalmazza. Megemlítendő még, hogy az önkormányzat a településre való költözést elősegítendő, 17 telket alakított ki, amelyek túlnyomó többsége már megvásárlásra került.

f., eladósodottság

Nem releváns a településen

g., a lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek Fertőendrédén.

A lakásállomány esetében felmerülhet problémaként négy olyan lakóépület, amelyek jelenleg lakatlanok, és állagmegóvásuk nem biztosított. A lakóépületek külföldi tulajdonban vannak.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

a., a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

b., a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

c., szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs telep és szegregátum a településen.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a., az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A háziorvosi ellátást Fertőendréd társulásban biztosítja Agyagosszergénnyel, utóbbi település a társulás központja. A háziorvos felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellát, heti két alkalommal rendel. Szakellátás nincs a településen, a betegek a kapuvári és a soproni szakrendeléseket veszik igénybe.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.6.1 táblázat
Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0
2022	0	0	0	0
2023	0	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt:

1. alanyi jogon
2. normatív alapon
3. méltányossági alapon.

A rászorultság megállapításánál a gyógyszerek havi költségének meghatározása fontos. A 2013. évtől az önkormányzatnál már csak a méltányossági alapon történő megállapítás jogköre maradt meg. Látható, hogy önkormányzatunk területén az igazolvánnyal rendelkezők száma kiegyenlítettnek tekinthető (3.6.2. táblázat).

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

3.6.2 táblázat

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők és ápolási díjban részesítettek

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők	Ápolási díjban részesítettek
2014	9	0
2015	7	n. a.
2016	9	0
2017	7	0
2018	6	1
2019	8	0
2020	8	0
2021	6	1
2022	6	1

Forrás: KSH T-STAR

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása. Alapösszegben nyújtott ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha az ápolat önmaga ellátására képtelen, állandó felügyeletre, gondozásra szoruló - súlyosan fogyatékos, ill. - 18 év alatti tartósan beteg. Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyosan fogyatékos, fokozott ápolást igénylő hozzátartozót ápol, és a fokozott ápolási igényt a járási hivatal felkérésére a szakértő igazolja. Kiemelt ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki

- a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt (akinek egészségi állapota 1-30% között van és önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

2015. március 1-jétől az ápolási díj méltányosságból történő megállapítására nincs lehetőség. A települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére. A támogatási esetek száma Fertőendrédén az elmúlt évtizedben csekély volt.

b., prevenciók és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi és kora gyermekkori szűrésekhez) való hozzáférés

A felnőttkori szűrőprogramok (pl. tüdőszűrés, mammográfiái vizsgálatok) nem érhetőek el helyben, elsősorban Kapuváron vehető igénybe. A kora gyermekkori szűréseket a védőnő helyben végzi, bi-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

zonyos szűrővizsgálatok esetében Sopronba kell menni. Az Endrédi Vendel alapítvány ugyancsak szervez eseti szűrővizsgálatokat.

c., fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz és kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáférés a járásközpontban, Sopronban vehető igénybe.

d., közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenítése

Az óvoda az étkeztetést nem saját hatáskörében oldja meg, nem rendelkezik saját konyhával, Fertődről szállítják az ételt. Az étkeztetés során szigorúan betartják az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat, így sok zöldség (nyers és párolt), illetve gyümölcs van jelen a menüben. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű felhasználását. Az étlapra főleg sovány húsok, baromfi és hal kerül. A szociális étkeztetésre hasonló paraméterek vonatkoznak.

e., sportprogramokhoz való hozzáférés

A Fertőendrédén működő sportegyesület labdarúgó-szakosztállyal rendelkezik, ahol a felnőttek mellett a fiatalabb korosztályok is sportolnak. A labdarúgáson túl a sportegyesület törekszik új sportágak meghonosítására, azok gyakorlására való lehetőség biztosítására (pl. íjászat). Ugyancsak bővíti a sportolás lehetőségeit a közösségi szintér, amelynek ilyen irányú fejlesztése folyamatban van. Változatos sport-, illetve egészségmegőrző foglalkozások zajlanak itt.

f., személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzat, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A településen jelenleg működő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

- étkeztetés
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgálat

Fertőendréd Község Önkormányzata valamennyi szolgáltatásnak eleget tesz, illetve ezen felül önként vállalt feladatként a Gyvt. szerint meghatározott gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei szolgáltatást biztosít.

Az étkeztetést az önkormányzat saját hatáskörében szervezi és biztosítja.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A család és gyermekjóléti szolgáltatásokat Fertőendréd számára a Sopron és Környéke Család és Gyermekjóléti Ellátás Intézete biztosítja társulási, illetve járási ellátási kötelezettség formájában.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása a Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ által történik.

Az Ikva-Gyöngye óvoda keretei között működik a 8 férőhellyel rendelkező mini bölcsőde, amely 2023 október 1-től rendelkezik működési engedéllyel.

g., hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnak nincs tudomása ilyen esetekről.

h., pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzatnak erre vonatkozó információja nincs.

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be a közösségi aktivitást előmozdító civil szervezetek, amelyek az önkormányzattal szoros együttműködésben dolgoznak.

a., közösségi élet színterei, fórumai

Fertőendréd Község Önkormányzata kiemelt feladatának tartja a helyi közösségi aktivitás előmozdítását, és ennek érdekében mind a közösségi programok szervezésében, mind a helyi civil szervezetekkel való együttműködésben proaktív szerepet játszik. Az évenkénti települési rendezvényeken – Ikva-parti majális, búcsúi rendezvények, falukarácsony – túl egyéb közösségi programokat – ismeretterjesztő előadások, hagyományőrző rendezvények – szervez. Ugyancsak fontos szerepet játszik a közösségi életben a helyi értéktár. Az önkormányzat a megyei könyvtárral együttműködésben fiókkönyvtárat tart fenn.

A településen az alábbi civil szervezetek működnek:

- sportegyesület
- tűzoltóegyesület
- nyugdíjas klub

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- Vöröskereszt helyi szervezete

Kiemelendő még a közösség-szervezés tekintetében a római katolikus egyházközség, valamint a köz-művelődési feladatokat ellátó Endréd Vendel alapítvány munkája.

Elmondható, hogy a település lakossága aktívan részt vesz a közösségi rendezvényeken. A közösségi aktivitás előmozdítása szempontjából fontosnak tekinthető az önkormányzat által elnyert helyi identitás és kohézió elősegítését célzó pályázat.

3.7.1 táblázat
Intézményi ellátottság (2023)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények	Sportcsarnok, sportpálya léte	Települési könyvtárakból kikölcsönzött könyvtári egységek száma	Közművelődési intézmények száma
0	igen	240	3

Forrás: KSH T-STAR

b., közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Fertőendrédre nem jellemzők az etnikai konfliktusok. A mindennapi együttélésben kisebb súrlódásokat okoz, hogy a település – elsősorban a kedvező munkaerő-piaci lehetőségek következtében – célpontja az ország más – elsősorban keleti – régióiból való beköltözésnek, és az életvitelből adódó eltérések bizonyos esetekben enyhébb konfliktusokhoz vezetnek. A települési önkormányzat fontos szerepet játszik ezen konfliktusok kezelésében, enyhítésében. Ennek egyik fontos eszköze a helyi közösségi együttélést szabályozó rendelet.

c., helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka, stb.)

Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködésben szerveznek olyan programokat, amelyek az önkéntességre helyezik a hangsúlyt. Ilyennek tekinthető például a rendszeres szemétszedések. Az önkormányzat nyári táborokat szervez (helyismereti tábor, Erzsébet tábor), amelyek a résztvevők számára ingyenesek; a szervezésben és a lebonyolításban fontos szerepet játszik a helyi közösség önkéntes munkája.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Fertőendrédre nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Növekvő népesség, jelentős mértékű elingázás.	Helyben foglalkoztatás mértékének növelése
Különböző egészségi kockázatok mértékének növekedése.	A szűrővizsgálatokon részt vevők arányának növelése
Átmeneti anyagi problémák	Speciális élet-helyzetekből, vagy előre nem várt eseményekből fakadó anyagi nehézségek enyhítése
A településen nincs mélyszegénységben élő lakos, de a szegénységi kockázatok növekednek	Szegénységi kockázatok nyomon követése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek, stb.)

Fertőendréd népességszerkezete dinamikusnak tekinthető, a fiatalkorúak aránya a népességben folyamatosan növekvő trendet mutat. A 0-2 évesek aránya 2014 és 2023 között 2,5 százalékról 5,2 százalékra növekedett, a 0-14 éves korcsoportban a vonatkozó arányok 13,5 és 15,6%. A gyermekkorú népesség számának növekedése kihívásokat teremt, elsősorban a nappali gyermekfelügyelet (bölcsőde, óvoda) tekintetében, amelyet az önkormányzat súlyponti feladatnak tekint, ennek megfelelően intenzív fejlesztési tevékenységet folytatott e téren az elmúlt években.

4.1.1 táblázat

A fiatalkorú népesség száma és aránya (2023)

	fő			%	
	férfi	nő	összesen	férfi	nő
Állandó népesség	317	321	638	49,7	50,3
0-2 évesek			33	5,2	
0-14 évesek	51	48	99	16,1	15,0
15-17 évesek	10	7	17	3,1	2,2

Forrás: KSH T-STAR

a., veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátá-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

sok önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzügyi és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. Ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standardjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára figyelhetnek (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelemben való elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói, vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. (I) EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

4.1.2 táblázat

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2014	94	0	0
2015	100	0	0
2016	95	0	0
2017	101	0	0
2018	101	0	1
2019	106	0	1
2020	111	0	1
2021	114	0	1
2022	113	0	4
2023	116	2	1

Forrás: KSH T-STAR, KSH TA

A védelembe vett, illetve veszélyeztetett kiskorúak száma Fertőendrédén az elmúlt évtizedben alacsonynak tekinthető.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

Vonatkozó jogszabályok:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A. §
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 83/A. §

Feltételek, jogosultak köre:

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)
- b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi).
- c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) *Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek*: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

b., rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- nyugellátásban,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- balettművészeti életjáradékban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

4.1.3 táblázat

Gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2014	1
2015	0
2016	0
2017	1
2018	0
2019	4
2020	2
2021	1
2022	2

Forrás: KSH T-STAR

c., gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma

Fertőendréd Község Önkormányzata éves rendszerességgel iskolakezdési segélyt nyújt minden tanulói jogviszonnyal rendelkező számára.

4.1.4 táblázat

Árvaellátásban részesülők száma

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak	Árvaellátásban részesülő nők	Árvaellátásban részesülők összesen
2014	1	1	2
2015	0	1	1
2016	0	1	1
2017	0	1	1
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	0	0
2021	2	0	2
2022	2	1	3
2023	2	0	2

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

d., kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

Fertőendrédén nincs állami fenntartásban lévő általános iskola. Az óvodában a kedvezményes gyermekétkeztetést minden óvodás igénybe veszi.

e., magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - *jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt* (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A településen nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekkorú személy.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem található szegregátum.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a., védőnői ellátás jellemzői

Fertőendréd a védőnői feladatokat Agyagosszergénnyel társulásban működő feladatellátás keretében látja el. A 4.3.1 táblázatban a két település együttes adatai láthatók.

4.3.1 táblázat
Védőnői ellátás adatai

Év	Betöltött védőnői álláshe-lyek száma	0-3 évesek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	52	52
2015	1	46	46
2016	1	52	52
2017	1	57	57
2018	1	58	58
2019	1	63	63
2020	1	66	66
2021	1	70	70
2022	1	83	83

Forrás: KSH T-STAR

b., gyermekorvosi ellátás jellemzői

Fertőendrédén heti két alkalommal rendel a háziorvos, aki gyermekeket is ellát. Gyermekorvosi szolgálat, illetve szakrendelések Kapuváron, illetve Sopronban érhetők el. A 4.3.2 táblázat az ellátási körzet (Agyagosszergénnyel együtt) adatait tartalmazza.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

4.3.1 táblázat
Gyermekorvosi ellátás adatai

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
2014	1	0	0	208
2015	1	0	0	204
2016	1	0	0	201
2017	1	0	0	195
2018	1	0	0	214
2019	1	0	0	225
2020	1	0	0	226
2021	1	0	0	233
2022	1	0	0	234
2023	1	0	0	248

Forrás: KSH T-STAR

c., 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztés, rehabilitáció) vonatkozó adatok

Az óvodában, amennyiben az igények megkívánják, fejlesztő pedagógus dolgozik.

d., gyermekjóléti alapellátás

A községben biztosított a családsegítés, amely olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. E feladatot a gyermekjóléti központ feladataival együtt, és kihelyezett ügyfélfogadást is tartva, területi irodákkal biztosítja.

e., gyermekek napközbeni ellátása

Fertőendréd 2023. október 1-től az Ikva-Gyöngye óvoda keretei között működik a 8 férőhellyel rendelkező mini bölcsőde, amely 2023 október 1-től rendelkezik működési engedéllyel. A 4.3.3 táblázat még nem tartalmazza a vonatkozó adatokat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

4.3.3 táblázat
Bölcsődei ellátás adatai

Év	Működő önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: KSH T-STAR

f., gyermekvédelem

A Gyvt. 39. § szerint „a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.” Ezeket a feladatokat a gyermekjóléti szolgálat az 55/2015. (XI.30.) EMMI rendelet alapján szociális segítő munkával, szolgáltatási, szervezési tevékenységgel látja el. A településen működik család –és gyermekjóléti szolgálat, mely fontos szerepet tölt be a település életében, hiszen alapvető tagja a gyermekvédelmi intézményrendszernek és preventív feladatokat lát el.

g., krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a Gyermekjóléti Szolgálat és a szolgálaton belül a Családsegítő kereshető fel. Ők segítenek a családok elhelyezésében is, a rászorulóknak helyet keresnek a Családok Átmeneti otthonában.

h., egészségfejlesztés, sport, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok a településen megtalálhatóak, évente egyszer falunapot rendeznek, ahol kicsiknek és nagyoknak is szerveznek sportversenyeket. Fertőendrédén van sportegyesület, ami a település sport- és szabadidős programjainak szervezésében aktívan részt vesz.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A települési önkormányzat szervezésében működő nyári táborok lehetőséget adnak arra, hogy a gyermekeknek tartalmas szabadidős programokat biztosítsanak.

i., gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei), ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy jogszabályban rögzített számú munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A településen működő óvoda étkeztetést biztosít a gyermekek számára. A szünidei étkeztetés igénybevétele nem jellemző.

j., hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Erre irányuló bejelentés nem történt a településen.

k., pozitív diszkrimináció, (hátránykompenzáló juttatások, ellátások) az ellátórendszerek keretein belül

A települési önkormányzat minden évben iskolakezdési segílyt nyújt az általános iskolásoknak, középiskolásoknak és a felsőoktatásban résztvevőknek, valamint az óvodáskorúaknak is.

4.4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati *problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek* (Nkntv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

a., a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint speciális nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodában fejlesztő pedagógus foglalkozik a speciális nevelési igényű gyermekekkel. Az óvodában nincs hátrányos helyzetű gyermek.

4.4.1 táblázat

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya, %
2014	16	0	0,0
2015	19	0	0,0
2016	19	0	0,0
2017	20	0	0,0
2018	18	0	0,0
2019	12	0	0,0
2020	17	0	0,0
2021	23	0	0,0
2022	20	0	0,0
2023	20	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

4.4.2 táblázat

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek

Év	Általános iskolás gyermekek száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya, %
2014	0	0	0,0
2015	0	0	0,0
2016	14	0	0,0
2017	25	0	0,0
2018	35	1	2,9
2019	0	0	0,0
2020	0	0	0,0
2021	0	0	0,0
2022	0	0	0,0
2023	0	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

b., a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára, óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma, stb.)

4.4.3 táblázat
Óvodai nevelés adatai

Év	0-6 éves gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladatellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részülő óvodás gyermekek száma	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
2014	33	1	30	1	16	0	0	16
2015	38	1	30	1	19	0	0	19
2016	34	1	25	1	19	0	0	19
2017	35	1	25	1	20	0	0	20
2018	37	1	25	1	18	0	0	18
2019	39	1	25	1	12	0	0	12
2020	45	1	25	1	17	0	0	17
2021	51	1	25	1	23	0	0	23
2022	52	1	25	1	20	0	0	20
2023	59	1	25	1	20	0	0	20

Forrás: KSH T-STAR

Az óvodában 1 fő fejlesztő pedagógus dolgozik, időszakos jelleggel, megbízás keretében.

4.4.4 táblázat
Általános iskolák adatai

Év	Általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban	Általános iskolai osztályok száma	Általános iskolai feladatellátási helyek száma	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma	Más településről bejáró tanulók aránya
2014	0	0	0	0	0,0
2015	0	0	0	0	0,0
2016	0	2	1	7	0,0
2017	0	3	1	8	0,0
2018	0	4	1	9	0,0
2019	0	0	0	0	0,0
2020	0	0	0	0	0,0

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

2021	0	0	0	0	0,0
2022	0	0	0	0	0,0
2023	0	0	0	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

c., hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen nem volt erre példa.

d., az intézmények között a tanulók eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns a településre vonatkozóan.

e., előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Nem releváns a településre vonatkozóan.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HHH-s gyermekek óvodai fejlesztése	HHH adatbázis, folyamatos monitoring
A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a mini bölcsőde jelenlegi kapacitása nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Bölcsődei kapacitás fejlesztése
A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a magas kapacitáskihasználtsággal működő óvoda nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Óvodai kapacitás fejlesztése
Családi napközi biztosítására nincs lehetőség a településen	Gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel. Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni 48 hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a., foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Fertőendrédn a nők foglalkoztatási mutatói kedvezőnek mondhatók. A munkanélküliségi ráta az elmúlt tíz évet tekintve nem tér el a férfiak hasonló mutatójától.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

5.1.1 táblázat

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Nyilvántartott álláskeresők	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2014	213	210	n. a.	n. a.	3	3
2015	213	216	n. a.	n. a.	3	3
2016	215	214	n. a.	n. a.	2	2
2017	221	217	n. a.	n. a.	1	1
2018	225	214	n. a.	n. a.	2	2
2019	224	217	n. a.	n. a.	3	0
2020	222	211	n. a.	n. a.	7	4
2021	225	209	n. a.	n. a.	2	0
2022	223	209	n. a.	n. a.	2	3
2023	220	205	n. a.	n. a.	1	2

Forrás: KSH T-STAR

5.1.2 táblázat

Tartós munkanélküliség a nők körében

Év	180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők száma	Nők aránya a 180 napnál régebben nyilvántartott álláskeresők között, %
2014	0	0,0
2015	0	0,0
2016	0	0,0
2017	0	0,0
2018	0	0,0
2019	1	0,0
2020	2	0,0
2021	2	0,0
2022	2	0,0
2023	1	0,0

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

5.1.3 táblázat
Pályakezdő munkanélküliség a nők körében

Év	Pályakezdő álláskeresők száma	Nők aránya a pályakezdő álláskeresők között, %
2014	0	0,0
2015	0	0,0
2016	0	0,0
2017	0	0,0
2018	0	0,0
2019	0	0,0
2020	0	0,0
2021	0	0,0
2022	0	0,0
2023	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

b., nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nem működnek ilyen programok, a járásközpontban, illetve Kapuváron zajló ilyen jellegű programok esetében nincs információnk az érintettek számáról.

c., alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségei

Nem releváns a település esetében

d., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A magyar jog kifejezett rendelkezéssel és közvetett módon is tiltja az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértését. Az Alkotmány 70./B § (2) bekezdése szerint: „az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga”. A Munka Törvénykönyvének (Mt.) 5. §-a is rögzíti a diszkrimináció általános tilalmát.

A munkabérekéről települési szinten nem rendelkezünk megbízható adatokkal.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsőde, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány, közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nap-pali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹⁴

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.2.1 táblázat

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2014	15	0	0	0	0	0	0
2015	16	0	0	0	0	0	0
2016	15	0	0	0	0	0	0
2017	14	0	0	0	0	0	0
2018	16	0	0	0	0	0	0
2019	17	0	0	0	0	0	0
2020	20	0	0	0	0	0	0
2021	28	0	0	0	0	0	0
2022	30	0	0	0	0	0	0
2023	33	0	0	0	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A 3 év alatti gyermekek ellátása érdekében Fertőendréd önkormányzata mini bölcsődét hozott létre 8 férőhellyel, amely 2023 október 1-től működik. A bölcsőde adatait az 5.2.1 táblázat nem tartalmazza.

A település óvodájába jelenleg 18-an járnak.

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a kismamák segítése, támogatása, különféle vizsgálatokra való elküldése. A 0-3 év közötti gyermekek fejlődésének folyamatos felügyelete, valamint a 3-14 év közötti gyermekek fejlődésére is odafigyel.

5.3.1 táblázat

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	19	19
2015	1	22	22
2016	1	19	19
2017	1	20	20
2018	1	21	21
2019	1	22	22
2020	1	28	28
2021	1	30	30
2022	1	36	36
2023	1	43	43

Forrás: KSH T-STAR

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen nem fordult elő családon belüli erőszak az elmúlt 5 évben.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton a településen nem található. Az anyák a Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaothtonokról és férőhelyekről. A kevés férőhellyel rendelkező otthonoknak várólistájuk van, így az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek. A lakóhelytől elég távol eső anyaothtonok miatt, csak a végső megoldás egy család életében, mivel problémát

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

jelent a munkahelyre, gyermekellátó intézményekbe való eljutás. Valamint krízishelyzetben az anyák nem tudják hova és kihez fordulhatnak segítségért.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, a közügyekről való döntésben, hanem azért is, mert ez szolgálja leginkább a közös érdekeket.

A helyi közéletben a nők jelentős szerepvállalása figyelhető meg az elmúlt években. A képviselőtestület felét – a polgármesterrel együtt – nők alkotják.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem érzékelhetők a nőket fokozottan érintő, specifikus problémák.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek napközbeni elhelyezése nem megoldott	Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása
Krízishelyzetben lévő nőknek nincs információja a lehetőségekről (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	Krízishelyzetben igénybevehető szolgáltatások
A gyermeknevelés és hozzátartozó gondozása után a munkaerőpiacra való visszatérés nem zökkenőmentes, az óvodai nyitvatartás és a munkaidő kezdete nem mindig van összhangban	GYES-ről GYED-ről hozzátartozó gondozásának megszűnte után való munkába állás

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket az élet számos területén érheti hátrányos megkülönböztetés. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja. Gyakori még az egészségügyi és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

6.1.1 táblázat

Az öregedési index alakulása, 2014-2023

Év	65 év feletti népesség száma	14 év alatti népesség száma	Öregedési index
2014	94	81	116,0
2015	91	84	108,3
2016	95	80	118,8
2017	95	83	114,5
2018	96	82	117,1
2019	100	87	114,9
2020	101	90	112,2
2021	105	93	112,9
2022	110	94	117,0
2023	114	99	115,2

Forrás: KSH T-STAR

A demográfiai folyamatok jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzők a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év feletti csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Fertőendréd az előregedés mértéke alatta marad ugyan az országos mutatóknak, de a fentebb vázolt problémák figyelemmel követése, a megoldások keresése kiemelten fontos feladat az önkormányzat számára.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú; és
- hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg. Az idősek családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva csökken a házások és növekszik az özvegyek aránya, akik között többen vannak a nők.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

6.1.2 táblázat

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint, 2014-2023

év	férfiak	nők	összes nyugdíjas
2014	59	97	156
2015	54	94	148
2016	56	98	154
2017	50	96	146
2018	50	93	143
2019	50	91	141
2020	47	87	134
2021	46	88	134
2022	50	87	137
2023	52	87	139

Forrás: KSH T-STAR

6.1.3 táblázat

Nyugdíjszerű ellátások, 2014-2023

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesülők száma
2014	1	0	46	71	0	1	0
2015	1	0	43	66	0	1	0
2016	2	0	45	71	0	1	0
2017	1	0	40	69	0	2	0
2018	1	0	41	71	0	0	0
2019	2	0	41	74	0	0	0
2020	2	0	37	75	1	0	0
2021	2	1	36	75	0	1	0
2022	2	0	40	77	0	0	0
2023	2	0	42	79	0	1	0

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete

a., az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen a nyugdíjas korosztály túlnyomó többségében nem folytat munkaviszonyon alapuló kereső tevékenységet.

b., tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen kimondottan nincs az idősek foglalkoztatását célzó program. Az idős korosztály részvétele a településen folyó önkéntes tevékenységben jelentős mértékű.

c., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.1 táblázat

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén, 2014-2023

nyilvántartott álláskereső		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		6	6	4	2	4	3	11	2	5	3
41-45 év	fő	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	25,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
46-50 év	fő	1	0	0	1	1	1	5	0	0	1
	%	16,7	0,0	0,0	50,0	25,0	33,3	45,5	0,0	0,0	33,3
51-55 év	fő	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0
56-60 év	fő	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 év felett	fő	0	0	0	0	0	1	2	2	2	1
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	18,2	100,0	40,0	33,3

Forrás: KSH T-STAR

Nem rendelkezünk erre vonatkozó információval, az önkormányzatnak ilyen esetekről nincs tudomása.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a., az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1 táblázat

Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma, 2014-2023

év	65 év feletti népesség száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
2014	94	0	9	0
2015	91	0	7	0
2016	95	0	6	0
2017	95	0	5	0
2018	96	0	6	0
2019	100	0	5	0
2020	101	0	5	0
2021	105	0	5	0
2022	110	0	2	0
2023	114	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

A 65 év feletti népesség körében nincs olyan személy, aki a településen nappali ellátásban részesül. Nappali ellátás igénybevételére Fertődön van lehetőség.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idős korosztály számára. A településen hente kétszer rendel a háziorvos, a szakrendelések Sopronban, illetve Kapuváron vehetők igénybe.

b., kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat szervez olyan rendezvényeket, amelyek kimondottan az idős korosztályt célozzák. Emellett a nyugdíjas klub ugyancsak nagyon aktív a programok szervezésének terén. A faluházban az idősök számára közösségi tér áll rendelkezésre.

c., az idősök informatikai jártassága

Ezen a téren nem rendelkezünk megfelelő információkkal.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az aktív idősor biztosítása érdekében az önkormányzat szorosan együttműködik a nyugdíjas klubbal. Az időseknek szervezett kirándulásokon, ismeretterjesztő előadásokon túl a községben minden évben megrendezésre kerül az idősek napja.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Helyben nincs szakorvosi ellátás, falugondnoki szolgálatot üzemel, igénybevételek lehetőségeiről a lakosság rendelkezik információval. Ettől függetlenül felmerülnek kapacitás- és elérési problémák	Idősek egészségügyi ellátásának biztosítása, fejlesztése
Egyre inkább jellemző az idősek elmagányosodása, a pandémiát követően különösen érzékelhető a korosztályhoz tartozók zárkózottabbá válása.	Idősek közösségi életének fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1. A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a., fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 táblázat

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők, 2014-2023

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő nők	Összesen
2014	11	23	34
2015	10	25	35
2016	9	24	33
2017	9	23	32
2018	7	20	27
2019	6	15	21
2020	6	12	18
2021	5	11	16
2022	5	9	14
2023	5	7	12

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

7.1.1 táblázat

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek, 2014-2023

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: KSH T-STAR

Nincs olyan fogyatékos személy, aki nappali ellátásban részesül a településen. Fogyatékos személyek a községében, nonprofit szervezeteknél és gazdasági szervezeteknél jelenleg nem dolgoznak.

b., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

A foglalkoztatás akkor is megíúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget.

A településen a hátrányos megkülönböztetés fentiekben említett esetei nem fordultak elő.

c., önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Specifikusan a fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató programok nincsenek a településen

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára igénybe vehető ellátási formák az alábbiak:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szak-

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

értői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló- gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselői lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a., a települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, intézmények akadálymentesítettsége túlnyomórészt megoldott, mind a faluház, mind pedig az orvosi rendelő esetében. Az önkormányzat hangsúlyt helyez arra, hogy az újonnan épülő középületek esetében teljes mértékű legyen az akadálymentesítettség. A faluház udvarán külön parkolóhelyet tartanak fenn mozgáskorlátozott személyek számára.

b., közszolgáltatásokhoz, kulturális, sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

Az önkormányzati és egyéb helyi rendezvények túlnyomó többségének helyt adó sportpálya akadálymentesített, a mozgáskorlátozottak problémamentesen tudják látogatni ezeket a rendezvényeket.

c., munkahelyek akadálymentesítettsége

Részben megoldott.

d., közösségi közlekedés, járdák, parkok

A település gyalogos közlekedésre szolgáló úthálózata kielégítő állapotban van a mozgáskorlátozottak közlekedésének szempontjából, ezen túl a kerékpárút is használható a mozgáskorlátozottak számára.

e., fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Ilyen szolgáltatások és intézmények nem állnak rendelkezésre a településen.

f., pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen eddig nem volt szükség ilyen szolgáltatások működtetésére.

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat, óvoda, orvosi rendelő akadálymentesek, viszont vannak olyan, az idősek által gyakran igénybe vett szolgáltatási egységek és középületek (pl. bolt, templom), ahol ez még nem megoldott	Teljeskörű akadálymentesítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b., önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Fertőendréd Község Önkormányzata szorosan együttműködik a településen működő civil szervezetekkel, illetve a katolikus egyházközséggel. Az együttműködések kiterjednek a programok közös szervezésére, az önkéntes munka koordinációjára, illetve ezen szervezetek működésének támogatására, valamint a koordinációra és együttműködésre a pályázati tevékenység és a pályázatok megvalósítása terén.

c., önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A közfeladatok ellátásában és a közszolgáltatások biztosításában Fertőendréd együttműködik a szomszédos településekkel, elsősorban az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása terén. Fertőendréd tagja a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnak.

d., a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e., civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő civil szervezetek szoros együttműködésben vannak az önkormányzattal az esélyegyenlőségi feladatok megvalósítása tekintetében is.

f., for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A helyben működő vállalkozások a legtöbb tekintetben segítik az önkormányzat munkáját, társadalmi felelősségvállalásuk mértéke jelentős.

9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága

a., a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében aktívan részt vett a helyi önkormányzat.

b., az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A képviselő-testületi döntést követően a honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetők lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni. A terv készítésébe be nem folyt szervezetek ugyanezen úton, a HEP Fórum munkájában résztvevő szervezetek a legalább évente megtartott értékelő ülésen tehetnek észrevételt, javaslatot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Az intézkedési terv célja olyan beavatkozások tervezése, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra megoldást nyújtanak.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, megszüntetésére;
- az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaorientáció megváltoztatására;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítására;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőségi programban tervezett beavatkozások megvalósítása érdekében az önkormányzat, minden olyan önkormányzati döntés előkészítésekor, amely az önkormányzat által helyben biztosított szolgáltatások átalakítását vagy fejlesztését célozza, ideértve a fejlesztési vagy beruházási projektek megtervezését is, olyan esélyegyenlőségi hatáselemzést szükséges készítenie, amely alapján tervezhetők az intézkedésnek/fejlesztési projektnek az öt kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportra gyakorolt konkrét hatásai, és biztosítható azok eredményeihez való hozzáférésük.

Az esélyegyenlőségi hatáselemzés elvégzése szükséges feltétele annak, hogy az önkormányzat az esélyegyenlőségi programban kitűzött céljaival és vállalt feladataival összhangban valósítsa meg fejlesztéseket, beruházásokat a településen.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Növekvő népesség, jelentős mértékű elingázás.	Helyben foglalkoztatás mértékének növelése
	Különböző egészségi kockázatok mértékének növekedése.	A szűrővizsgálatokon részt vevők arányának növelése
	Átmeneti anyagi problémák	Speciális élet-helyzetekből, vagy előre nem várt eseményekből fakadó anyagi nehézségek enyhítése
	A településen nincs mélyszegénységben élő lakos, de a szegénységi kockázatok növekednek	Szegénységi kockázatok nyomon követése
Gyermekek	HHH-s gyermekek óvodai fejlesztése	HHH adatbázis, folyamatos monitoring
	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a mini bölcsőde jelenlegi kapacitása nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Bölcsődei kapacitás fejlesztése
	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a magas kapacitáskihasználtsággal működő óvoda nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Óvodai kapacitás fejlesztése
	Családi napközi biztosítására nincs lehetőség a településen	Gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztése
Nők	Gyermekek napközbeni elhelyezése nem megoldott	Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása
	Krízishelyzetben lévő nőknek nincs információja a lehetőségekről (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	Krízishelyzetben igénybevehető szolgáltatások
	A gyermeknevelés és hozzátartozó gondozása után a munkaerőpiacra való visszatérés nem zökkenőmentes, az óvodai	GYES-ről GYED-ről hozzátartozó gondozásának megszűnte után való munkába állás

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

	nyitvatartás és a munkaidő kezdete nem mindig van összhangban	
Idősek	Helyben nincs szakorvosi ellátás, falugondnoki szolgálatot üzemel, igénybevételeinek lehetőségeiről a lakosság rendelkezik információval. Ettől függetlenül felmerülnek kapacitás- és elérési problémák	Idősek egészségügyi ellátásának biztosítása, fejlesztése
	Egyre inkább jellemző az idősek elmagányosodása, a pandémiát követően különösen érzékelhető a korosztályhoz tartozók zárkózottabbá válása.	Idősek közösségi életének fejlesztése
Fogyatékkal élők	Az önkormányzat, óvoda, orvosi rendelő akadálymentesek, viszont vannak olyan, az idősek által gyakran igénybe vett szolgáltatási egységek és középületek (pl. bolt, templom), ahol ez még nem megoldott	Teljeskörű akadálymentesítés
Több célcsoportot érintő településszintű megállapítás	Az általános iskola bezárt, ennek hiánya egyrészt negatívan hat a közösségi összetartásra, illetve a települési identitásra, másrészt csökkenti a népesség-megtartó-képességet	Általános iskola hiánya
	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a mini bölcsőde jelenlegi kapacitása nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Mini bölcsőde kapacitáshiánya
	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a magas kapacitáskihasználtsággal működő óvoda nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Óvodai férőhelyek szűkössége

Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
<i>Intézkedés sorszáma</i>	<i>Az intézkedés címe, megnevezése</i>	<i>A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése</i>	<i>Az intézkedéssel elérni kívánt cél</i>	<i>A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal</i>	<i>A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz</i>	<i>Az intézkedés tartalma</i>	<i>Az intézkedés felelőse</i>	<i>Az intézkedés megvalósításának határideje</i>	<i>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)</i>	<i>Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)</i>	<i>Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága</i>	<i>Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása</i>
Településszintű probléma												
1	Általános iskola hiánya	Az általános iskola bezárt, ennek hiánya egyrészt negatívan hat a közösségi összetartásra, illetve a települési identitásra, másrészt csökkenti a népességmegtartó-képességet	Általános iskola (alsó tagozat) újraindítása	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Rövid távon: adatgyűjtés, pályázati lehetőségek figyelése, fenntartói egyeztetések; hosszú távon: együttműködések megkötése, pályázatok végrehajtása	polgármester	2027. 08. 31.	alsó tagozat elindítása 4 osztállyal	Humánerőforrás: pedagógusok Technikai: az iskola-épület korszerűsítése, energetikai felújítása Pénzügyi: pályázati források önkormányzati szerepvállalással	A település korszerkezete dinamikus, a gyermekkorú népesség száma folyamatosan növekszik. A telekalakítások a népességszám további növekedését vonják magukkal. Az iskola esetlegesen a környező településekről is fogadhat tanulókat.	nem releváns
2	Óvodai férőhelyek szűkössége	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a magas kapacitáskihasználtsággal működő óvoda nem lesz elégséges a faluban élő	Óvodai férőhelyek számának bővítése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Legyen jobb a	Rövid távon: pályázatok figyelése, előkészítése; Hosszú távon: nyertes pályázatok végrehaj-	polgármester	2027. 08. 31.	óvodai férőhelyek bővítése 35 főre	Humánerőforrás: pedagógusok Pénzügyi: pályázati források önkormányzati szerepvállalással	A település korszerkezete dinamikus, a gyermekkorú népesség száma folyamatosan növekszik. A telekalakítások a	nem releváns

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

		gyermek fogadására			gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032	tása				lalással	népességszám további növekedését vonják magukkal.	
3	Mini bölcsőde kapacitáshiánya	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a mini bölcsőde jelenlegi kapacitása nem lesz elégséges a faluban élő gyermekek fogadására	Mini bölcsőde bővítése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032	Rövid távon: pályázatok figyelése, előkészítése; Hosszú távon: nyertes pályázatok végrehajtása	polgármester	2027. 08. 31	bölcsődei férőhelyek bővítése 12 főre	Pénzügyi: pályázati források önkormányzati szerepvállalással	A település korszerkezete dinamikus, a gyermekkorú népesség száma folyamatosan növekszik. A telekalakítások a népességszám további növekedését vonják magukkal.	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Helyben foglalkoztatás mértékének növelése	Növekvő népesség, jelentős mértékű elingázás. Sokan járnak külföldre dolgozni, ami negatív hatást gyakorol a helyi közösségi életre	Helyben foglalkoztatottak számának és arányának növelése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Együttműködés az önkormányzat és a helyi gazdasági szereplők között. Az önkormányzat aktív részvétele az iparterületek fejlesztésében.	polgármester	2029. 12. 31.	Helyben foglalkoztatottak létszámának növekedése 10 fővel A helyi iparüzési adóbevétel növekedése	Pénzügyi: gazdaságfejlesztési pályázati források	Az ipari területek eddigi fejlesztése kedvező infrastrukturális feltételeket kínál a vállalkozók számára. Az M85-ös autópályát megépülésével a település megközelíthetősége javult.	nem releváns
2	A szűrővizsgálatokon részt vevők arányának növelése	Különböző egészségi kockázatok mértékének növekedése. Alacsony részvételi arány	Szűrővizsgálatok igénybevétele	gazdasági program	Egészséges Magyarország 2021-2027 Idősügyi Nemzeti Stratégia	Az önkormányzat az Endrédy Vendel Alapítvánnyal együttműködve egyrészt bővíti az elérhető szűrővizsgálatok körét és mennyiségét, másrészt pedig az ismereteket és az egészségtudatosságot előmozdító	polgármester	2029. 12. 31.	Szűrővizsgálaton részt vevők számának emelkedése	Humán erőforrás: családsegítő munkatársai, védőnő, körzeti orvos	Szűrővizsgálatok igénybevétele idejében felfedezhetőek egyes betegségek, melyek emberéletet menthetnek	nem releváns

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

						információs tevékenységet végez						
3	Speciális élethelyzetekből, vagy előre nem várt eseményekből fakadó anyagi nehézségek enyhítése	Átmeneti anyagi problémák	Az anyagi nehézségek átmeneti enyhítésével tartós, fenntartható megoldások szülehetnek.	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Pénzkezelési és életmód tanácsadás, ellátások, szolgáltatások és támogatások lehetőségeivel kapcsolatos információ nyújtása, ellátások megszervezése	polgármester	2029. 12. 31.		szociális szakemberek, helyi civil szereplők	Fenntartható a szociális ellátórendszer, alap- és speciális szolgáltatások, települési támogatás rendszere mellett	nem releváns
4.	Szegénységi kockázatok nyomon követése	A településen nincs mélyszegénységben élő lakos, de a szegénységi kockázatok növekednek	Cél a mélyszegénység eseteinek elkerülése, ezért fontos a kockázatok folyamatos nyomon követése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Rövid távon: jelenlegi támogató rendszerünk fenntartása Középtávon: pályázati lehetőség, élelmiszerbank biztosította élelmiszer osztása folyamatos támogatásfelmérés e, beadása Hosszútávon: mélyszegény	polgármester	2029. 12. 31.	Mélyszegénység állapotának elkerülése	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: foglalkoztatás feltételeinek biztosítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás	Megelőzésre és a lakosság szociális alapon való támogatása megelőzi, hogy a családok mélyszegénységbe jussanak, a monitorozás folyamatosága időben lehetőséget ad a segítségadásra	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	HHH adatbázis, folyamatos monitoring	Óvodáskortól van adatunk arra nézve, hogy kik azok a gyermekek, akik HHH-ek, óvodai fejlesztésük helyben biztosított	Rövidtávú cél: HHH gyermekek számának felmérése Középtávú cél: naprakész adatbázis létrehozása Hosszútávú cél: eredményes fejlesztés	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032	Rövidtávú cél: HHH gyermekek számának felmérése 0-3 korban Középtávú cél: fejlesztési lehetőségek biztosítása, családsegítő, védőnő bevonása Hosszútávú cél: eredményes fejlesztés	jegyző	2029. 12. 31.		Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: foglalkoztatás feltételeinek biztosítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás	Az óvodai fejlesztés biztosított	nem releváns
2	Bölcsődei kapacitás fejlesztése	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a mini bölcsőde	Mini bölcsőde bővítése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási	Rövid távon: pályázatok figyelése, előkészítése; Hosszú	polgármester	2027. 08. 31	bölcsődei férőhelyek bővítése 12	Pénzügyi: pályázati források önkormányzati szerepvállalás	A település korszerkezete dinamikus, a gyermekkorú népes-	nem releváns

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

		jelenlegi kapacitása nem lesz elegendő a faluban élő gyermekek fogadására			Stratégia 2030 Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032	távon: nyertes pályázatok végrehajtása			főre	lalással	ség száma folyamatosan növekszik. A telekalakítások a népességszám további növekedését vonják magukkal.	
3	Óvodai kapacitás fejlesztése	A gyermekek számának növekedésével párhuzamosan a magas kapacitáskihasználtsággal működő óvoda nem lesz elegendő a faluban élő gyermekek fogadására	Óvodai férőhelyek számának bővítése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032	Rövid távon: pályázatok figyelése, előkészítése; Hosszú távon: nyertes pályázatok végrehajtása	polgármester	2027. 08. 31	óvodai férőhely bővítése 35 főre	Humán erőforrás: pedagógusok Pénzügyi: pályázati források önkormányzati szerepvállalással	A település korszerkezete dinamikus, a gyermekkorú népesség száma folyamatosan növekszik. A telekalakítások a népességszám további növekedését vonják magukkal.	nem releváns
4.	Gyermekek napközbeni ellátásának, közösségi tevékenység lehetőségeinek fejlesztése	Családi napközi biztosítására nincs lehetőség a településen	Rövidtáv: igények felmérése Középtávú cél: alkalmas épület feltárása, felújítása Hosszútávú cél: családi napközi megszervezése; közösségi programlehetőségek körének kiszélesítése	gazdasági program	Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032 Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávú: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávú: nyertes pályázatok megvalósítása Családi napközi létrehozása	polgármester	2029. 12. 31.	családi napközi kialakítása	Humán erőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	A gyermeklétszám folyamatos emelkedése figyelhető meg Fertőendrén, az átlagéletkor településszinten csökken. A szülők dolgoznak, a legtöbb esetben ingázók, indokolt volna a felügyelet.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	Gyermekek napközbeni elhelyezése nem megoldott	Rövidtáv: igények felmérése Középtávú cél: alkalmas épület feltárása, felújítása Hosszútávú cél: családi napközi megszervezése	gazdasági program	Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia 2007-2032 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávú: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávú: nyertes pályázatok megvalósítása Családi napközi létrehozása	polgármester	2029. 12. 31.	családi napközi kialakítása	Humán erőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	A gyermeklétszám folyamatos emelkedése figyelhető meg Fertőendrén, az átlagéletkor településszinten csökken. A szülők dolgoznak, a legtöbb esetben ingázók, indokolt	nem releváns

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

					Stratégia 2030						volna a felügyelet.	
2	Krízishelyzetben igénybevehető szolgáltatások	Krízishelyzetben lévő nőknek nincs információja a lehetőségekről (anyaotthon, családok átmeneti otthona)	Középtávú cél: információ biztosítása Hosszútávú cél: krízishelyzetben lévő családok megkeresése, segítése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok, információk megismertetése az érintettekkel, védőnővel, családsegítővel aktív kapcsolattartás Hosszútávon: krízishelyzetben lévők azonnali meglátogatása	polgármester	2029. 12. 31.	Kezelt esetek száma	Humán erőforrás: pedagógusok, védőnő, családsegítő, háziorvos	A gyermeklétszám folyamatos emelkedése figyelhető meg Fertőendréd, az átlagéletkor településszinten csökken. Jelentős a beköltözők száma, akiknek nincsenek helyben gyökerei, így segítség sem nagyon akad	nem releváns
3	GYES-ről GYED-ről hozzátartozó gondozásának megszűnte után való munkába állás	A gyermeknevelés és hozzátartozó gondozása után a munkaerőpiacra való visszatérés nem zökkenőmentes, az óvodai nyitvatartás és a munkaidő kezdete nem mindig van összhangban	Rövidtáv: igények felmérése Középtávú cél: szórólapok, információ biztosítása Hosszútávú cél: krízishelyzetben lévő családok megkeresése	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Rövidtávon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok figyelése, beadása (képzések, önismeret, nyelvi, igény szerint) Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2029. 12. 31.	Munkaerőpiaci reintegráció indikátorai	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók, családsegítő Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázati lehetőségből	A gyermeklétszám folyamatos emelkedése figyelhető meg Fertőendréd, az átlagéletkor településszinten csökken. Jelentős a beköltözők száma, akiknek nincsenek helyben gyökerei, így segítség sem nagyon akad	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek egészségügyi ellátásának biztosítása, fejlesztése	Helyben nincs szakorvosi ellátás, falugondnoki szolgálatot üzemeltet, igénybevétele lehetséges a lakosság rendelkezésére áll. Ettől függetlenül felmerülnek kapacitás- és elérési problémák	Falugondnoki szolgálat adta lehetőségek nagyobb mértékű igénybevétele	gazdasági program	Időügyi Nemzeti Stratégia	Figyelemfelhívás, információ folyamatos biztosítása	polgármester	2029. 12. 31.	falugondnoki szolgálatot igénybevevők száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók, Technikai erőforrás: falubusz Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	Falugondnoki szolgálatunk normatív támogatásból működik, falubusszal rendelkezünk	nem releváns
2	Idősek közösségi életének fejlesztése	Egyre inkább jellemző az idősek elmagányosodása,	Közösségi programok fejlesztése, az	gazdasági program	Időügyi Nemzeti Stratégia	Programszervezés, tájékoztatás	polgármester	2029. 12. 31.	rendezvényeken részt	Pénzügyi forrás: önkormányzati		nem releváns

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2024-2029

	se	a pandémiát követően különösen érzékelhető a korosztályhoz tartozók zárkózottabbá válása.	azokon való részvétel ösztönzése						vevők száma	szerepvállalás, pályázati források		
3	Időskori kompetenciafejlesztés	Időseink számára az elmúlt időszakban képzéseket, ismeretterjesztő előadásokon való részvételt, kirándulásokat szerveztünk	Célunk, hogy a közösség időskorúinak lehetőséget biztosítsunk a nyugdíjas évek aktív megélésével, önbecsülésük megőrzésével. Lehetőséget kapjon az általuk birtokolt tudás átadására	gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Rövidtávon: adatgyűjtés, minél több idős bevonása Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2029. 12. 31.				
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Teljeskörű akadálymentesítés	Az önkormányzat, óvoda, orvosi rendelő akadálymentesek, viszont vannak olyan, az idősek által gyakran igénybe vett szolgáltatási egységek és középületek (pl. bolt, templom), ahol ez még nem megoldott	A cél, hogy minden középület és szolgáltató intézmény akadálymentesített legyen	gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia Országos Fogyatékosügyi Program	Rövidtávon: pályázati lehetőségek Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2029. 12. 31.	Akadálymentes középületek, intézmények száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: akadálymentesítéshez szükséges bejárat, WC, stb. Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázat		nem releváns

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

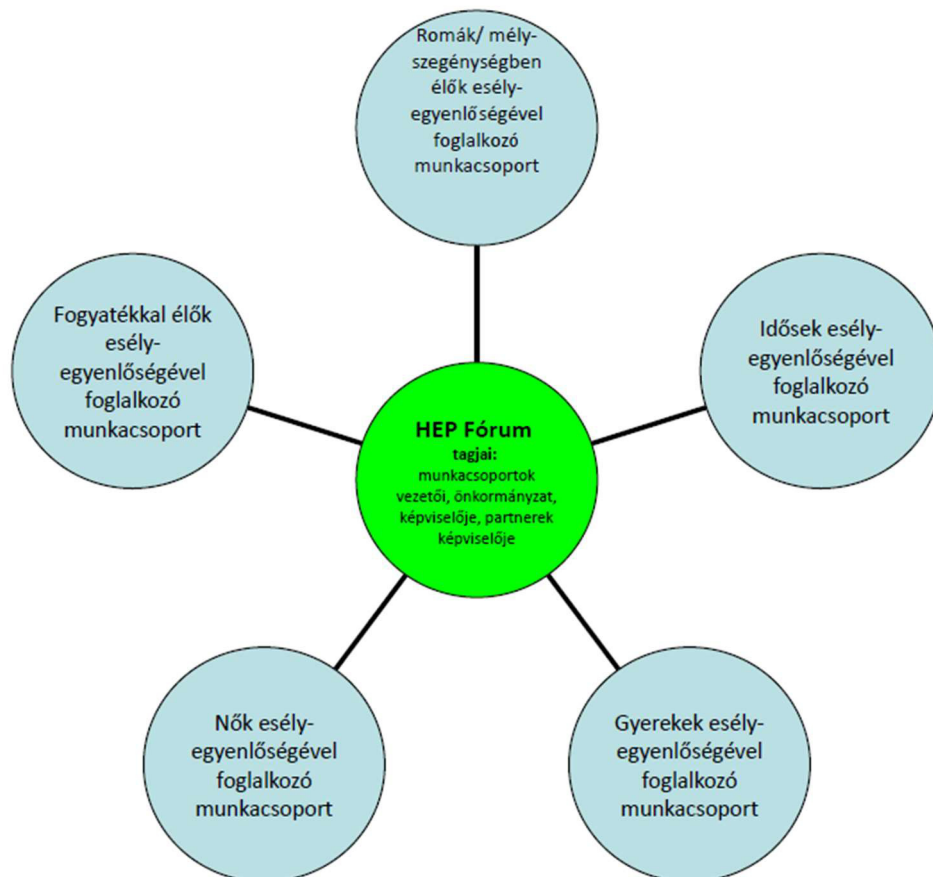
A megvalósítás folyamata

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak. A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladata

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,

- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó)

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és

toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

I. Fertőendréd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Fertőendréd község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Melléklet:

Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

2024. 11. 07.

Dátum

Aláírás

Fertőendréd Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2024. 11. 07.

Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.

Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.

Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Partner aláírás

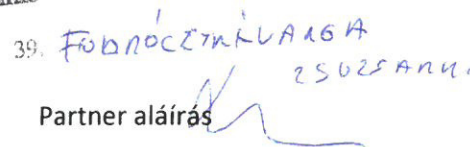
2024. 11. 07.
Dátum

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Győr-Moson-Sopron Vármegyei
Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház
Győr-Moson-Sopron Vármegyei
Védőnői Szolgálat Osztálya

Partner aláírás

2024. 11. 07.
Dátum

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HATÁROZATI KIVONAT

mely készült Fertőendréd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. november 07. napján (csütörtök) 17:00 órai kezdettel tartott nyilvános ülésének 16/2024. számú jegyzőkönyvéből.

TIZENEGYEDIK NAPIREND : Egyéb napirend

- HEP elfogadása:

Fertőendréd Község Önkormányzat Képviselő-testülete
114/2024. (XI.07.) KT. HATÁROZATA

Fertőendréd Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy jóváhagyja Fertőendréd Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2024-től 2029-ig.

Felhatalmazza Horváth Attiláné polgármestert a szükséges intézkedések megtételére a HEP aláírására.

Felelős: Horváth Attiláné polgármester
Határidő: azonnal

Horváth Attiláné sk.
polgármester

Ács Zoltán sk.
alpolgármester

Dr. Horváth Tímea sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Fertőendréd, 2024. november 07.
Leíró:

